

විකල්ප

‘ශ්‍රේෂ්ඨ මධ්‍ය මාසය - ශතකර්ම සන්ධි මාසය’

4 වෙනම   1984 වෙබරවාරි - 2507 නවම්   11 කලබ

පවුන

සෞඛ්‍ය උපදේශන නායකයා ඇරිම	— ඩිලිගන් ද සිල්වා [සෞඛ්‍යවිද්‍ය B.Sc. (Eng.) Lond.) A. M. I. E. E.]
නවම් මස ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ ඇසෙන නඩුව මල් පැණිය	— දම්මිත් — ඩබ්ලිව් කුමාරසිංහ [ගල්කිස්සේ සාන්ත තොටොසු විද්‍යාලේ සෞඛ්‍යවිද්‍යා ඇදුරු]
සිරි හමුදා සුවඟ දිවයින	— එඩ්වඩ් — සිරිමල් රණවිරු [විදුලකර සරසවියේ වදුරු]
කැලෑ ගැස්ම සරසවි විනය විජය හට සිතුවන දෑ පාරිභාෂික පටලාවිල්ල පොදු සහතික පත් (G. C. E.) සෝදිසියට රුකුළ	— අජිත් — ඩී. ඩී. නී. විරකෝන් — ජේ. මා. සරණපාල
දුහුනු පබ්ද පහදුව සවාටිය	— කමල්සිලක

බබ ගේ හඟවිව

නුවනත් නුවණත් අදින සේ
පළ කරවා-ගන්නට නම් දෙන්නැ

එඩියට

පසු පිටෙහි වරකට	රු. 150.00 යි.
ඇතුළු ,, ,,	රු. 100.00 යි.
ඇතුළු පිටු ¼ කැ ,,	රු. 50.00 යි.
ඇතුළු පිටු ¼ කැ ,,	රු. 25.00 යි.

විස්තර සඳහා සකසුවත් විමසන්නැ.

ගලකිස්සේ, පුරදගොඩ පාරේ 20/1, එඩියෙහි සකසුවෝ.

- ලස්සන ගෙදර
ගෙ-හිමියාට
ආඩම්බරයෙකි!
  - ගෙදර ලස්සන
කරන්නේ
ලස්සන ලී බඩු යි!
- මෙන්න එයට තැන
තොග ගණනේ සහ සිල්ලරට
ලී බඩු සපයන්නෝ
- ‘ලක්දිව
පර්නිවර් ස්ටෝර්ස්’**
- මොරටු මුල්ල - මොරටුව.

එඩියෙන් දැනුමට
දැනුමෙන් එඩියට
පත් වන්නට කියවන්නැ

‘එ ඩි ය’

පිටපතෙකැ මිල සහ 50 යි
පහිණ මිල සහ 10 යි

කලප් 12 කැ ගනු මිල රු. 6.00 යි.
පහිණ මිල සමඟ යි

සීමා සහිත
ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම

කොළොඹ - මහනුවර - ගාල්ල
මීගමුව - අනුරාධපුර - මාතර.

හෙළ උරුව

උරුව නම් අසුරුව' යි; ආකාරය යි. හෙළයා ගේත් හෙළ බසෙහිත් අසුරුව යැ හෙළ උරුව නම්.

'පියා ගේ උරුවට මැ පුතාත් හැදෙනවා,' 'ආරේ' ගුණ නැරේ' වැනි නිදසුනින් පෙනෙන්නේ තැනැත්තන් පිළිබඳ වැ ද උරුව යෙදෙන බව යි. එහෙත් මෙහි ලා හෙළ උරුව යන්නෙන් අදහස් කැරෙනුයේ හෙළ බස පිළිබඳ උරුව යි.

බස වැකිවලින් යුතු යැ. වැකි වදන්වලින් යුතු යැ. වදන් අකුරුවලින් යුතු යැ. අකුරක් හඬින් ද රුවින් ද හැඳින්වියැ හැකි. අකුරු, වදන්, වැකි යන මේ තුනෙහි මැ එ බස සතු උරුව වැදගැන්ම සොබා-හුරු යැ.

අකුරෙහි හෙළ උරුවට හොඳ නිදසුනක් සැටියෙන් දැක්වියැ හැක්කෙකි 'ඇ' යන්න. එහි හඬ සතු ඇ ඉන්ද්‍ර ආර්ය බස්හි නැතත් ඉංගිරිසි ඇ පැළ දිගැ ආර්ය බස්හි වෙයි. එහෙත් ඇ හඬ දක්වන වෙන මැ අකුරක් ලැබෙන්නේ හෙළ බසෙහි මැ යැ. එ හෙ-යින් ඒ වෙසෙසින් මැ හෙළ උරුව දක්වන අකුරෙකි.

වදනෙහි හෙළ උරුව වඩා මැ කැපී පෙනෙයි මෙ රැවියන් අවුරුදු දෙ දහස් ගණනක් තිස්සේ අදහන බුදු දහම දෙසු උතුමා, උපන් රටෙහි හැඳින්වුණේ 'බුද්ධ' යන නමිනි. 'බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි' යනුවෙන් කො තෙක් කල් එ නම අප සඳහන්තට ඇද්ද? එහෙත් හෙළ ජන වහරට ගියේ බුද්ධ යන නම නො වේ; බුදු යන නම යි. නිර්වාණ යන්න කො තෙක් පැවැවුවත් නිවන් යනු මැ යැ හෙළ වහර. 'බුදුන් දකැ නිවන් දකින්තැ' ආදිය යැ හෙළ කවින් නිතැනින් මැ නැහෙන්නේ.

ඉදින් හෙළයා බුද්ධ, නිර්වාණ ඇ තැනින් 'කියුව ද කියැවෙන්නේ බුද්ද, නිරුවාණ ඇ විසින් හෙළ උරුව අනුවැ මැ යැ.

මේ රටේ ගස් වැල් කො තෙක් ද කොස්, පොල්, අඹ, කටරොළු, බුලත්, බතල ඇ? එහෙත් ඒ හැම මැ හෙළ නම් යැ. සකු නම් ඇති එක් ගසෙක් වැලෙක්වත් හෙළ දිවේ වේ ද?

මේ රටේ නත් වගැ සජනු වෙති; කුරුල්ලෝ වෙති; සිව්පාවෝ වෙති; තව තව නත් වගැ සත්තු වෙති. නයා, පොළහා, ගිරවා, කුකුළා, බල්ලා, මුවා, කාවයියා, පුලා, බලයා, ගෝනුස්සා, සමනළයා ඇ විසින් එ නම් වට්ටෝරුවකට දැක්වියැ හැකි. එහෙත් ඒ හැම නමක් මැ හෙළ උරුව දක්වන බව කිය යුතු යැ.

මේ රටේ ගං, හෝ, ඇළ, දෙළ, ගිරි කඳුරු, කඳු, හෙල් වෙයි. දහස් ගණන් ගම් වෙයි. සකු පාලි නම් ඇති එකෙක් වත් ජන වහරේ වේ ද? මෙහි ලා එකක් කිව යුතු යැ. අහයගිරිය, රත්නමාලි මහා ටොවනය, ලෝවාමහාප්‍රාසාදය ඇ විසින් අපේ දහස්, වෙහෙර අරමිනි නම් දැන්වීම් පුවරු ආදියේ වන බව යැ, එහෙත් ජන වහර නම් බයාගිරිය, රුවන්මැලි සැය, ලෝවාමහා පාය ඇ විසින් මැ යි.

අපේ ගොවියා ගේ, වඩුවා ගේ, ගෙ-වඩුවා ගේ, මසුන් මරන්නා ගේ තව ලෝකුරු, රත්කරු ඇ කම්කරුවන් ගේ වහරින් තැනුණු සිප් වදන් රැසෙක් මැ අපට ඇති. එහෙත් අපේ "පාරිභාෂික කම්මලේ" තැනෙන්නා බදු හෙළ උරුවට පටහැණි එක් වදනෙකුත් ඒ අතරේ වේ ද? නො වේ. මෙයින් පෙනෙනුයේ කීමෙක් ද? හෙළ බසේත්, රැසේත්, දෙසේත් ගමනු හෙළ උරුව සමඟ මැ බව යි.

1. අසුරුව > සුරුව > උරුව > උරුව
2. අසුරේ > ආරේ

ගනුයුතු ඇරීම

ඊලියන් ද සිල්වා

සමස්ත රත් කළ විට තරමින් මහත් වනු සිටින සි. එ මෙන් ම, සිසිල් කළ විට තරමින් අඩු වෙයි. තව ද අයුරෙකින් කිවහොත්, උණුසුරුව වැඩි වන ඒ දෙය ඇරෙයි (Expands); උණුසුරුව අඩු වන ඒ දෙය වැරෙයි (Contracts). ගමේ කම්මල මේ සොබා දහම් ගුණයෙන් වැඩ ගන්නා අයුරු ඔබ දැක ඇති. කරත්ත රෝදයක් හෙවත් ගැල් සකස් තැනීමේ දී, වක් අතු ද ගරාදි ද ලියෙන් නනා ඒ සෑම සකස් සේ සිටින්නට වද්දයි. මේ සකෙහි පිට වටය යකඩ පට්ටමෙකින් සැදිය යුතු යි. යකඩ වළල්ල තැනෙනුයේ ලී සකට වඩා මදක් කුඩාවට ය. කම්මල්කරු ඒ යකඩ වළල්ල බෙහෙවින් රත් කරයි. වළල්ලෙහි උණුසුරුව වැඩි වී පමණින් ඇරෙයි. වළල්ල දැන් ලී සකට වඩා මදක් ලොකු ය. ඉක්බිති වැ ලී සක යකඩ වළල්ල තුළෙහි බහා පට්ටම සිසිල් කැරෙයි. උණුසුරුව අඩු වෙයි; වළල්ල වැරෙයි. වළල්ලෙහි පමණ හනිකට වැරී ලී සක මහ තදින් බද්දනී.

දුම්රිය මහක් දෙසැ බලන්නැ. එහි පිලි එකිනෙකට ගැටෙන සේ යොදා තැනී. එ සේ යෙදුවහොත් අවටට රත් වී පිලි ඇරුණ විට ඒවා වක ගැහී යයි. මෙය වළකනු වස් පිලි කොන් දෙක අතර අඟල් කාලෙක හෝ බාගයෙක හෝ පරතරයක් තබා ඇති. වානේ පාලමක් දමන විට ද එහි එක් කොනක් තදින් පොළොවට ඇඳා නැති; පාලමෙහි ඇරීමට ඉඩ දෙනු සඳහා ය. මේ නිදසුන් දෙක දෙසැ බැලුව ද ඇරීම නිසා දික් වන පමණ හරියාකාර දැනු ගැන්ම ඇවැසි වග වැටුණේ. එය පසුවට තබා, උණුසුරුව වැඩි වත් මැ යමක් ඇරෙන්නේ ඇයි දැයි විමසා බලමු. සෑම දෙයක් මැ සෑදී ඇත්තේ පරමණුවලින් (Atoms) හා අණුවලින්

(Molecules) හා වෙයි. එ බැවින් එ මැ දෙය රත් වන විට එයට තැප් ඔද (Heat Energy) ඇතුළු වෙයි. මෙ සේ වැඩි වැඩියෙන් තැප් ඔද ඇතුළු වත් මැ පරමණුවල හා අණුවල හා දෙදරුම (Vibration) කෙමෙන් කෙමෙන් වැඩි වෙයි. පරමණුව හෝ අණුව හෝ තරමින් වැඩි නුවුව ද එහි දෙදරුම වැඩි වූ හෙයින් එයට දෙදරුමට වුවමනා ඉඩ කඩ නම් වැඩි වෙයි. පරමණුව හෝ අණුව හෝ අඟල-පඟල පරමණු හෝ අණු හෝ තල්ලු කැරැ තව ද ඉඩ-කඩ ලබා ගනී. එ බැවින් එ මැ දෙය තරමින් මහත් වෙයි හෙවත් ඇරෙයි.

හැම දෙය එක් පමණට මැ ඇරෙන්නේ නැති වග පළ කරුණෙකි. එ බැවින් එක් එක් දේ ගෙනා එහි ඇරීම් පමණ දැනා ගැන්ම යැ කළ යුතු. එ ම ඇරීම් පමණ සුදුසු අයුරෙකින් පැවැසූ කල වැඩ ගැන්ම පහසු වෙයි. එ සේ හෙයින්, කිසියම් දෙයෙකු ඇරීම් තතු පැවැසෙන්නේ එ මැ දෙයෙහි එකු (Unit) පමණක් ගෙනා එහි උණුසුරුව එකු අංසක යෙකින් වැඩි කළ විට ඇරෙන පමණින් ය. මෙ මැ ඇරීම් පමණට කියනුයේ එ මැ දෙයෙහි ඇරීම් සංසරුව (Coefficient of Expansion) කියා යි. ඇරීම් සංසරුව කො තරම් දැයි දතහොත් එ ම දෙය රත් කළ විට ඇරෙන පමණ පහසුවෙන් දත හැකි වෙයි. අප යොදන මිනුම් දැඩු පහත දැක්වෙන සේ ගනිමු.

- උණුසුරුවට (Temperature) = සතගිණු අංසක (Degrees Centigrade)
- දිගට (Length) = සතමීතර (Centimetres)
- යම් දෙයෙකු උණුසුරුව අංසක බින්දුව වූ විට එහි දිග සතමීතර "දී(0)" ලෙසත්

උණුසුරුව අංසක "උ" වූ විට, එහි දිග "දී(උ)" ලෙසින්, එහි දිගුසුරු ඇරීම සංසරුව (Coefficient of linear expansion) "දීඇ" ලෙසින් සලකමු. දිග එක් සතමීතරයක් නම් උණුසුරුව එක් අංසකයෙකින් වැඩි වූ විට, එහි දිගුසුරු ඇරීම යැ සංසරුව නම්. සංසරුව "දීඇ" හෙයින් උණුසුරුව එක් අංසකයෙකින් වැඩි වූ විට, සෑම සතමීතරයක් මැ සතමීතර "දීඇ" ගණනින් ඇරෙයි. එහි මුළු දිග සතමීතර "දී(ආ)" නිසා උණුසුරුව එක් අංසකයෙකින් වැඩි වූව මුළු ඇරීම සතමීතර ["දී(ආ)" x "දීඇ"] කි. එ බැවින් එක් අංසකයෙකින් නොවැ අංසක "උ" යන්නෙන් වැඩි වූව මුළු ඇරීම සතමීතර [දී(ආ) x දීඇ x උ] වෙයි. උණුසුරු අංසක 'උ' වූ විට, දිග "දී(උ)" සේ ගනිමු. එහෙත් කලින් වූ දිග ද එනම් "දී(ආ)" හා ඇරීම හා එකතු වූ විට, එනුයේ අවසන් දිග යැ එනම් "දී(උ)" ය. එ බැවින්- $දී(උ) = දී(ආ) + ඇරීම$

හෙවත්, $දී(උ) = දී(ආ) + [දී(ආ) \times දීඇ \times උ]$
 ඒ මැ $දී(උ) = දී(ආ) [1 + දී(ආ) \cdot දීඇ \cdot උ]$ වෙයි
 - (1)

මේ සමසුරුවෙන් (Equation), යම් දෙයෙකු දිග පහසුවෙන් වටහා ගත හැකි වෙයි, එ මැ දෙයෙහි දිගුසුරු ඇරීම සංසරුව කිය දැ යි දන්නේ නම්.

නිදසුනක් ගෙන බලමු. දුම්රිය මහෙහි යොදන වානේ පිල්ලෙකු දිග උණුසුරුව සතිගිණු අංසක 30 ක් වූ විට, අඩි 28 ක් සේ ගනිමු. අව රස්නය නිසා මෙ මැ පිල්ල උඩින් පිරිසෙයින් අංසක 32 ක් තෙක් රත් වේ යැ යි ද සලකමු. වානයෙහි සංසරුව 0.000012 කි. උණුසුරුව අංසක 32 ක් වූ විට, එ මැ පිල්ලෙහි දිග කිය දැ යි (1) වැනි සමසුරුවේ වහලින් දැන ගත හැකි වෙයි. එ මැ දිග අඩි "දී(32)" සේ ද අංසක බින්දුවෙකු උණුසුරුවක් ඇති විට පිල්ලෙහි දිග අඩි "දී(ආ)" සේ ද ගනිමු.

එ විට, උණුසුරු අංසක 30 හේ තතු ව සලකා සමසුරුව යෙදුමෙන් එනුයේ:-

$28 = දී(ආ) [1 + 0.000012 \times 30]$
 ඒ මැ $28 = දී(ආ) [1.00036]$ වෙයි—(2)

එ සේ මැ අංසක 32 කේ තතු ව වෙනුයෙන් එනුයේ:- $දී(32) = දී(ආ) [1 + 0.000012 \times 32]$
 ඒ මැ $දී(32) = දී(ආ) [1.000384]$ වෙයි—(3)

(3) වැනි සමසුරුව (2) වැනි සමසුරුවෙන් බෙදූ විට, අපට ලැබෙනුයේ:-

$\frac{දී(32)}{28} = \frac{1.000384}{1.00036}$ යන්න යි.

ඒ මැ $දී(32) = \frac{28 \times 1.000384}{1.00036}$ වෙයි.

එ විට, $දී(32) =$ අඩි 28.000672 කි.

අප මෙතෙක් සැලකුයේ දිගුසුරු ඇරීම පමණෙකි. එහෙත් ගනසුරු (Solid) දෙයෙකු ඇත්තේ දිග පමණෙක් නො වේ. එ බැවින් ගනසුරු ඇරීම (Expansion of solids) තෙ අයුරෙකින් වෙයි. එකෙක් නම් දිගුසුරු ඇරීම යි. (Linear expansion). දෙ වැන්න නම් එහි සරිය පමණින් වැඩි වීම යි හෙවත් සරියුරු ඇරීම යි. (Areal expansion). තෙ වැන්න නම් එ මැ ගනසුරු ව (Solid) හැම අතින් මැ ඇරීම යි. ගන දෙය හෙවත් ගනසුරුව පිරි ඇති. ඒ පිරුණු පමණ හඳුන්වන්නට "පිරිණිය" (Volume) යන්න යොදමු. තෙ වැන්න නම් මේ පිරිණියේ ඇරීම යි. එ බැවින් එ ය පිරිණියුරු ඇරීම (Cubical expansion) සේ ගත හැකි යැ. තව ද මේ එක් එක් ඇරීම විදිය වෙනුයෙන් යම් කිසි දෙයකට එක් එක් සංසරුව වෙයි. ඒවා හඳුන්වනුයේ, දිගුසුරු ඇරීම සංසරුව (Coefficient of linear expansion). සරියුරු ඇරීම සංසරුව (Coefficient of Areal expansion) පිරිණියුරු ඇරීම සංසරුව (Coefficient of cubical expansion) යනුවෙනි. දිගුසුරු සංසරුව හඳුන්වන්නට 'දී(ඇ)' යන සලකුණ ද සරියුරු සංසරුව හඳුන්වන්නට 'ස(ඇ)' යන සලකුණ ද පිරිණියුරු සංසරුව හඳුන්වන්නට 'පි(ඇ)',

යන සලකුණ ද යෙදුවහොත් මේ තෙ පන්නයේ ඇරීම් වෙනුවෙන් සමයුරු තුනෙන් ලැබේ.

මෙ සේ යි:-

දිගුයුරු ඇරීම $d(C) = d(o) [1 + d(a) \times C]$

සරියුරු ඇරීම $s(C) = s(o) [1 + s(a) \times C]$

පිරිණියුරු ඇරීම $p(C) = p(o) [1 + p(a) \times C]$

මෙහි $s(C)$ නම් උණුයුරුව අංසක 'උ' වූ විට ඇති සරියේ පමණ යි. හතරැස් අහලින්

හෝ හතරැස් අඩියෙන් හෝ වෙන යම් කිසි හතරැස් මිම්මෙකින් හෝ දැක්විය හැකි යැ. අංසක බිත්දුවෙකැ උණුයුරුවක් ඇති කල්හි සරිය යැ "ස(o)" යන්නෙන් දැක්වෙනුයේ. එ මෙන් මැ "ප(C)" යන්න නම් අංසක 'උ' උණුයුරුවෙකැ දී ඇති පිරිණියේ පමණ යි; 'ප(o)' යනු අංසක බිත්දුවෙකැ උණුයුරුවක් ඇති කල්හි වන පිරිණියේ පමණ යි. මේ සමයුරු තුන වැඩට ගත් කල්හි තෙ පන්න යේ ඇරීම් තතු පහසුවෙන් දැන ගත හැකි වෙයි.

නවම් මස

දුරුතු යනු හෙළ ගොවියා කෙත් කමින් දුරු වී ඉසිලූ ලබන මස බව පෙර කියැවිණි. දුරුතු මස ළඟට එනුයේ නවම් මස යි. මෙ මස නවම් වූයේ කෙසේ ද?

වදනෙහි නිපැදියාව අනුවැ සලකන කලැ නවම් යන්න තෙ සැටියෙකින් තෝරා දිය හැකි.

i. නව නම් අලුත් යැ. නව මැ නවම් වෙයි. වස මැ වසම, ' බර මැ බරම, (බැරම) ඉඩ මැ ඉඩම ඇ වූ සේ යැ. නවම නවම් වෙයි. වසම වසම් ඇ වූ සේ යැ. දුරුත්තේ සිසිල නිසා කොළ හළා සිටි කොටමබා ඇ ගස් නව දලයෙන් සැරැසී නවම් බව ලබනුයේ මෙ මසැ යැ.

ii. නව+අමු යන්න ද සන්දි විමෙන් නවමු වී ඉක්බිති නවම් යැ යි ද සිටිය හැකි. එ කලැ අරුත, නව (අලුත්) අමු බව ඇති මස යන්න යි. සිසිරයෙන් පසු එන වසතට (වසන්තයට) ගස් වැල් නව අමු බැවින්

සැරැසෙන්නට සැදෙන මස මේ හෙයින් මෙ ද අරුත් යුත් නිපැදියාවෙකි.

iii. නව+කම් යන්න ද නවම් වෙයි. නවකම්>නවහම්>නවාම්>නවම්. වෙළෙඳ +කම්>වෙළෙඳහම්>වෙළෙඳාම්>වෙළෙඳම් වන්නා සේ යැ.

මේ නව කම් නම් කිමෙන් ද?

දුරුතු මසැ කෙත් කමින් දුරු වූ ගොවියා යළි කෙත් කම් අරඹනු සඳහා එ පිළිබඳ වැ කරන නව කම් යැ මේ. පුරන් කෙටිලි, පෝරු ගැවිලි, ලියැදි තැනිලි, වක්කඩ බැඳිලි ආදිය යි.

නවම් මස ළඟට එන මැදින් යන්නෙහි නිපැදියාව ද කෙත් කමට මැ අදළ වැ යෙදුණු නමෙකි. එහි අරුත් එන කලබෙහි එයි. එ අනුවැත් සෙසු මස්හි නම් යෙදුණු පිළියෙළ අනුවැත් සලකා බලන කලැ පෙනෙනුයේ මේ නවම් යන්න ද කෙත් කම් නිසා මැ හෙළ ගොවියා අතින් දෙවුණු නමක් බව යි.

1. හේවා වසම ඇ තන්හි.

නිතිය 8

ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ ඇසෙන නඩුව

— දම්මිත්

ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ලක්දිව උසාවිවලින් ඉහළ මැ උසාවිය වේ. එ මහින් ඇසෙන්නේ බොහෝ බරපතල වරද පිළිබඳ නඩුයි. මේ හැර වෙනත් විදියේ සිවිල් නඩු ද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙන් ඇසේ. මේ ලිපියෙන් අප සැලැකිල්ල යොමු වන්නේ අපරාධ නඩු කෙරෙහි පමණි. මේ නඩු ඇසෙන්නේ ජූරි සභාවක් මගිනි. සාමාන්‍යයෙන් අනුගමනය කැරෙන පිළිවෙළ මෙසේ වුව ද ජූරියක් ඉදිරියේ නොඇසෙන අපරාධ නඩු දෙ කොටසෙකි.

- (1) පහත උසාවිවලින් ඉදිරිපත් කැරෙන ඇපැල
- (2) විශේෂ අධිකරණ විභාගයකට යටත් වන නඩු (Trial At Bar)

පළමු ගණයේ නඩු, විනිසකරුවන් කෙනකු හෝ කිහිප දෙනකු විසින් හෝ ඇසෙන අතර දෙ වැනි ගණයේ නඩු ඇසෙන්නේ විනිසකරුවන් තුන් දෙනකු විසිනි. යම් වරදක් විශේෂ අධිකරණ විභාගයකට ඉදිරිපත් කැරෙන්නේ වෙසෙසි විටෙකැ දී පමණි. දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයෙහි 120 වැනි කැඩියට යටත් වන ලක් රජය කෙරෙහි නය විරුදු ලෙස විරුද්ධත්වය ඇවිසසි හෝ ඇවිසසීමට තැත් කිරීම වැනි වරද මේ වැනි වෙසෙසියාවකට යටත් වෙයි. මහජනයා නො සන් සුන් කරවන අන්දමේ වැරදි යැ මේ ගණයට වැටෙන්නේ. ලක්දිවැ පුවත් පතෙකැ කතුවරියක වැ සිටි තේජා ගුණවර්ධන මහත් මියට විරුදු වැ මෙයට අවුරුදු කිහිපයෙකට ඉහතැ දී ඇසුණු නඩුව විශේෂ අධිකරණ විභාගයෙකැ (Trial at Bar) මුහුණුවර ගත්තේ යි. දැනට පවත්වාගෙන යනු ලබන කුමන්ත්‍රණ නඩුව ද මේ වැන්නෙකි.

මේ නඩුවලැත් සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් ඇසෙන අපරාධ නඩුවලැත් වෙනස, මෙහි ජූරි සභයක් නැති වීම යි. නඩුවේ අන් අවස්තා බොහෝ දුරට එක සමාන වේ.

ඉහතැ දක්වුණු නඩු දෙකොටස හැරෙන්නට සැමැනි විසින් අපරාධ නඩුවෙකැ සැවිය අපි විමසා බලමු. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සැම නඩුවක් මැ විනිසකරුවකු (Judge) හෝ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ කොමසාරිස්වරයකු (Commissioner of Assize) හෝ ඉදිරියේ ඇසියැ යුතු යැ යි 'අපරාධ විධාන සංග්‍රහයෙහි' පැවැසේ.

අපරාධ නඩුවෙකැ දී පැමිණිලි පස මෙහෙයැවියැ යුත්තේ කවරහු ද? මේ ගැනැ අපරාධ 'විධාන සංග්‍රහයෙහි' දක්වෙන පරිදි මේ කිස මොවුනට පමණක් වෙන් වූවෙකි—

- (1) නීතිපති හෝ
- (2) උවදෙස්පති (Solicitor - General) හෝ
- (3) රජයේ නීතිවේදියෙක් හෝ
- (4) නීතිපති ගෙන් බලය ලත් අධිනීතිඥයෙක් (Advocate) හෝ.

පැමිණිලි පසට ඇති බලතල කවරේ ද? පැමිණිල්ල වෙනුවෙන් සාක්කි ඉදිරිපත් කොටැ කරුණු පැහැදිලි කිරීම හැර නඩුව පැමිණිල්ල අත්හිටැවීමට ද එ පසට පුළුවනි. තීන්දුව දීමට පෙර ඕනැ මැ අවස්තාවෙකැ දී මේ බව උසාවියට දන්වීමට නීතිපතිට පිළිවනි. මුළු චෝදනා පත මැ හෝ එහි ඇති චෝදනාවක් ගැනැ හෝ දිගට මැ කටයුතු කිරීම නො මනා යැ යි නීතිපති—

හට හැඟී ගිය හොත් ඔහු විසින් ඒ බව උසාවියට දන්වනු ලැබේ. එ විටැ වෝදනාව ගැනැ හෝ වෝදනා පත ගැනැ හෝ නඩු විභාගය නවතා විත්තිකරු නිදහස් කළ යුතු යැ යි අපරාධ විධාන සංග්‍රහයෙන් පැවැසේ. පැමිණිල්ල නවතා දමන බව දැන්වීම කට-වචනයෙන් හෝ ලියැවිල්ලෙකින් හෝ කැරුමට නීති පනිට බලය ඇති. මෙ සේ නඩුව නවතා-දූමීම පිළිබඳ බලකල අපරාධ විධාන සංග්‍රහයෙන් පැමිණිල්ලේ සියලු ම නීතිඥයනට ලැබේ.

නඩුවේ මුල් අදියර වෝදනා පත කියැ-වීම යි. ඔහුට විරුදු වැ එල්ල වී ඇති වෝදනා විත්තිකරුට විතර කැරුණු පසු වරදකරු ද නිවරදකරු ද යන්න ඔහු ගෙන් විමසනු ලැබේ. විත්තිකරු තමා වරදකරු බව කියා සිටිය හොත් ඒ බව වෝදනාපතෙහි සටහන් කොටැ තීන්දුව දියැ හැකි වේ. එහෙත් මතක තබාගත යුත්තෙකි. වෝදනාව මිනීමැරුම නම් විත්තිකරු ගේ යැදුම නොපිළිගෙනැ නිවරදකරු යැ යි යැද්දක් මෙන් නඩුව දිගට මැ පවත්වාගෙනැ යෑමට අණ කිරීමට විනිසකරුට පිළිවනි.

තමා වෙත එල්ල කැරැ ඇති වෝදනාව ගැනැ නිවරදකරු වුවත් ඊට වඩා බරපතල කමෙන් අඩු වරදකට තමා වරදකරු යැ යි විත්තිකරු කියන්නට පිළිවනි. එ විටැ පැමිණිලි පසැ නීතිඥයා එකඟ වුව හොත්, ඒ බව සටහන් කොටැ වරද ගැනැ දඬුවම් කිරීමට විනිසකරුට බලය තිබේ. කලින් ඉදිරිපත් කරන ලද වෝදනාවෙන් මෙ විටැ විත්තිකරු නිදහස් කරනු ලැබේ.

යම් විදියෙකින් විත්තිකරු කිසි යැදුමක් නො කැරැ සිටිය හොත්, එ සේ නැති නම් නිවරදකරු යැ යි යැද්දහොත් ජූරි සැබියන් තේරීම මිලඟ කිස වේ.

ජූරිය

ජූරි සැබියෝ හත් දෙනෙකි. එක් සිතින් තීරණයක් දීමට ජූරියට හැකි වන අතර

අනෙක් හැම විට මැ අඩු ගණනේ වැඩි ඡන්ද තුනෙකින් තීරණයක් දියැ යුතු වේ. ජූරිය විත්තිකරු විසින් නම් කැරුණු මඩුල්ලෙන් තෝරා පත් කළ යුතු වුවත්, ඇතැම් අවස්තා-වලැදී එ සේ නො කිරීමට උසාවියට බලය ඇති. එක මඩුල්ලකට අයත් නම් පසළො-සෙකි. මඩුල්ලට අයත් නම්වලින් ජූරි සැබියන් තෝරනු ලබන්නේ නම්වර ඇදීමේ ක්‍රමයට යි (Lottery). එක් එක් සැබියා පත් කැරෙන විට ඔහු ගැනැ 'විරෝධයක්' ඇත් දැ යි ලෙබකාධිකාරිතැන (Registrar) විසින් විත්තිකරු ගෙන් ඇසේ. කරුණු ඉදිරිපත් නො කොටැ විරෝධය පළ කිරීමේ අවසරය විත්ති පසට දෙ වරෙක් ලැබේ. විරෝධයට හේතු ඉදිරිපත් නො කොටැ පැමිණිලි පසේ තිඥයා ගේ ඉල්ලීම අනු වැ උසාවියට කැඳවනු ලැබැ, පැමිණැ සිටින සියලු ජූරි සැබියන් ගේ නම් සලකා බැලෙන තුරු, වුවමනා තරම් ජූරි සැබියනට පසෙකින් සිටීමට අණ කැරුමට විනිසකරුට හැකි යැ. සියලු නම් සලකා බැලුණු පසු ජූරියට සැහෙන තරම් නම් නො ලැබුණ හොත් පසෙකින් සිටීමට අණකැරුණු සැබියන් ගේ නම් නැවැතැ කියවනු ලැබේ. එ විටැ විරෝධයට කරුණු ඇතොත් පැමිණිලි පසේ නීතිඥයා විසින් ඒ දක්වියැ යුතු වේ. අන්තිමේ දී ජූරියට හත් දෙනකු නො ලැබුණ හොත් අසල සිටින්නකු ජූරියට කැඳැවීමට අපරාධ විධාන සංග්‍රහයෙන් ඉඩ සැලැසේ. එහෙත් ඒ තැනැත්තා ජූරියට පත් කළ හැකි කෙනකු වියැ යුතු යි.

ජූරි සැබියකු ගැනැ විරෝධය දක්වියැ හැකි හේතු හයෙක් අපරාධ විධාන සංග්‍රහයෙහි දක් වේ. මෙයින් එක් හේතුවක් ගැනැ උසාවියට ඒත්තු ගැන්වීමට හැකි වුවහොත් විරෝධයට ඉඩ ලැබේ. ඒ හේතු මෙ සේ යි.

- (1) ජූරි සැබියා කෙරෙහි තිබෙන නැතහොත් තිබෙනැයි සිතන පක්ෂග්‍රාහී භාවය.
- (2) නීතියෙන් ඇවැසි සුදුසුකම්වලැ අඩුපාඩු වෙක්.

- (3) පොලිසියේ හෝ එයට අදාළ වැඩකට-
යුතුවල නිරත වීම.
- (4) විනිසකරු ගේ අදහසේ හැටියට, යම්
තැනැත්තකු ජූරියකට නුසුදුසු කරවන
වරදකට දඬුවම් ලැබීම.
- (5) ජූරිය තෝරා - ගන්නා ලද මඩුල්ලට
වෙන් වූ බස නොදැනීම.
- (6) විනිසකරු ගේ අදහසේ හැටියට ජූරි
සැබියකු හැටියට පත්වීම නුසුදුසු කරවන
වෙනත් හේතු.

ජූරි සැබියකු ගැන ඉදිරිපත් කැරෙන හැම
විරෝධයක් මැ විනිසකරු ගේ තීරණයට
යොමු වේ. එ මැ තීරණය සටහන් කළ යුතු
බවද අපරාද විධාන සංග්‍රහයෙහි කියැවේ.
මිලභට ජූරි සැබියන් විසින් තම මූලිකයා
තෝරාගනු ලැබේ. සැහෙන කාලයක් තුළ

දී ජූරි සැබියකු පත් කිරීමට නොහැකි වූහැයි
විනිසකරුට හැඟී ගිය හොත් මූලිකයා පත්
කිරීම විනිස කරු විසින් ම කැරේ. ජූරියේ
සැණිඳිලිවල දී මූලසුන ගැනීමත් විනිසකරු
ගෙන් ඇවැසි කරුණු ලබාගන්නත්, ජූරිය
වෙනුවෙන් තීරණය ඉදිරිපත් කිරීමත් මූලිකයා
(Foreman) වෙත පැවැරේ. නඩුව අතර-
මහ දී යම්කිසි පිළිගත හැකි හේතුවක් නිසා
ජූරි සැබියකු උසාවියට පැමිණීමට නොහැකි
වුව හොත්, අලුත් ජූරි සැබියකු පත් කිරීමට
හෝ ජූරිය විසුරුවා හැර (Discharge) අලුත්
ජූරියක් පත් කිරීමට හෝ විනිසකරුට බලය
තිබේ. යුක්තිය ඉටු කිරීම සබඳින් ඇවැසි
හැම විටෙක දී මැ විනිසකරුට ජූරිය විසුරුවා
හැරීමට පිළිවනි. මිලභ අවස්තා ගැන ලබන
වැඩ ලිපියෙන් සලකා බැලේ.

පහිණ හදුරුව

කවි කැනීම - අවුරුද්දෙකින් උගන්නට ඔබ කැමැති ද? එ සේ නම් අරියෙන් අහුමුදු අරඹා ඇති කවි
හදුරුවට බැඳී, ආත්පතා පැවුම් ගෙන්වා, එහි ඇබැසිවලට පිළිතුරු ලියා එවා ඔහු ලවා මැ
නියදේස් කරවා ගන්නැ. මසකට පැවුම් 4 කි; අවුරුද්දකට 48 කි.

අය කිරීම - මසකට රු. 5.00 කි. දෙළොස් මසට මැ මිල එක් වැඩ එවතොත් රු. 10.00 කැ
ලාබයක් ද ඔබට ලැබේ.

අවුරුද්දෙකින් කිවියකු වීම මැ කො තරම් ලාබයක් ද?

දෙවු (G. C. E) ගණිතය - දෙවු සෝදියියේ නිසැක ජය ඔබ සොයා එන්නට සැරැසි සිටී. ඔබ කළ
යුත්තේ ලියනගේ ජිනදස් ඇරඹූ දෙවු ගණිත පැවුම් පෙළ සතිපතා ගෙන්වමින් එහි ඇබැසි
විසඳා එවමින් ඔහු ලවා මැ දෙස් නියදේස් කරවාගන්න ම යි.

අය කිරීම - මසකට රු. 10.00 කි. පැවුම් 48 ට මැ මිල එක් වැඩ ගෙවතොත් රු. 100.00 කි.

මේ හදුරුව සඳහා බඳවාගැනෙන්නේ
මුලින් මැ ඉල්ලන 20 දෙනා පමණෙකි.

අරියෙන් අහුමුදු
ලියනගේ ජිනදස්

මල්-පැණිය

ඩයිරස් කුමාරසිංහ

කුඩා මැණියන් ගේ සෙවණෙහි වැඩෙද්දී දවසක් ගියෙහි පිටිසර සිරිත් සිත මදක් සරු කැරැගන්නට. තනි ව නො වේ ගියේ. මගේ වියෙහි සිටි යහළුවන් දෙ දෙනකු සමඟ ය. තෙ මයිලයෙක සිටි සෙමෙන් සෙමෙන් මැන, හැරී ගෙදර එද්දී එ සිරි මදක් මාරු කැරැ පෙන්නන්නට මෙන් අඳුර ළං වෙයි. හා! අප ඉදිරියට එයි නව එකෙක්. ඒ අප හඳුනාන්නෙකි. උස මහත මිනියෙකි. අප ති දෙනා ගේ විය එකකු කළ කල ඔහු ගේ වියට ළං වුව ද, අප ති දෙනා ගේ කය එකකු කළ කල ඔහු ගේ කයට නම් ළං නො වෙයි. අප එකකු ගුළි කැරැ ගිල-දමන්නට සමත් වන සේ ය ඔහු ගේ එල්ලෙන බඩ. මගේ තරම ලොවට පෙන්නා-ලව යි කියන්නා සේ ඒ අලි බඩ පහළට ලිස්සා ලයි ඔහු හැදි සරම! ඒ අදහසින් ම මෙන් ඔහු ගේ නොසුදු කබාය පෙළට සිටින බොක්කම සයෙන් එකෙකින් වත් වැඩ නො ගනී! හේ පුරුදු පරිදි හිස බර කැරැ සිනාවට ඉඩ දී දෙඩයි.

“ඇයි මෙහි?”

‘ඇවිදින්නට ගියා. ඔබ කොහි ද යන්නේ?’

“මේ ළඟට. ඔබත් එන්න. ගසින් බෑ සැටියේ හොඳ රා එ තැනෑ තිබෙනවා. එන්න ටිකෙක රස බලන්න. කිසිවකු දූන-ගන්නේ නෑ ඔබ බිඳු බව. එන්න.

අප මුහුණු එකිනෙකට හැරේ යමු ද නො යමු ද කියා විමසන්නට. බසක් නො නඟා ම ඇසින් හිසින් විමසේ. හිස් කුන ම එකඟ වෙයි, එහු හා යන්නට රා රස බලන්නට. දුන් අපි ආ පසු හැරී යෙමු. කඳු බෑවුමක් ඉතා අමාරුයෙන් බැස කැලෑ මහක් පරිස්-සමෙන් ගෙවා කැලෑයෙන් වැසුණු පරණ

ලීදක් ළඟට එමු. අප බඩා, අසල සිටි එකකුට යමක් කොඳුරා කියයි. ඒ අසා ගෙන හේ යෙයි. අපි හිඳ-ගනිමු ලීද ළඟ. බඩා ද බඩෙහි මඟ බර පටවයි ගල් පොත්තකට; දෙඩන්නට ද වෙයි.

“රා පු පුරුද්ද ඔබට වේ ද?”

“නෑ”

“එක දවසෙක වත් නෑ?”

“නෑ”

“පොදක් වත් බිලා නෑ?”

“අනේ, නෑ.”

“හා! ඔබත් අලුත් පිළියෙළට අලුත් මහ යනවා ද? හැබැට ම අපේ ජාතියට යන කල! ජාතික කිසිවක් උසස් කැරැ නොසලකන සැටි! ඉස්සර ලක් වැසි සියලු දෙනා ම රා බොන්නට පුරුදු ව සිටියා.

“ඔබ දන්නේ කෙසේ ද?”

“මා දන්නේ? හා දුන් බලන්න, අප පැරැණි සිරිත් විරිත් ආදිය දැක-ගන්නට, දූන-ගන්නට යා යුතු පිටිසරට යි. පරයන් ගේ පැමිණීම නිසා සිංහල යැයි කියන, පැරැණි යැ යි කියන සිරිත් විරිත් නගරයන් ගෙන් ඇත් වන්නට පටන් ගත්තා. පිටිසර තමයි අප සිරිත් විරිත් මද විසින් වත් දක්නට ලැබෙන්නේ. බලන්න, රා බොන මට පුළුවන් රා නොබොන ඔබ වැනි හත් අට දෙනකුට වග කියන්න. ආදියේ හෙළයන් බර වැඩ කළා, මහ වැඩ කළා. දුන් හෙළ-යනට ඒ වැඩ ගැන සිකන්නට වත් බැහැ. හැයි, මේ?”

අප බඩා ගේ දෙසුම සරු ය. එහෙත් එයට කැඩුමෙක් එයි; අප ගෙන් නො වේ. බඩා

යම් කිසි කටයුත්තකට කොහි දෝ පිටත් කළ අර ඔහු ගේ යහළුවා ගෙන් ය. හේ පැමිණේ නරමෙක කළයක් එල්ලාගෙන.

“මේ ළමයින්ට ම හොඳ බඩු ටිකක් ගෙනාවා.”

“හා! හා! පොඩ්ඩයිගේ, මේ ලොකු රාජ කාරි කරන මහත්තැන්. මේ... .., මේ....., මේ....., කො පමණ රාජකාරි කළත් කුමට ද රා ටිකක් වත් බී ලා නෑ. හැටියෙන් පෙනෙන්නේ නැද්ද? දෙන්න පොඩ්ඩයිගේ, අද වත් ටිකක් පොවන්න.”

පොඩ්ඩයිගේ රා කළය පමණක් නො වේ බඩා ගේ අතට දුන්නේ. පසුරක් අස්සේ රඳවා තුබුණු ලොකු පොල් කටුවක් ගෙනවුත් දෙ තුන් වරක් හඬ නඟා ගලෙක ගසා කුහුඹුවන් හෙළා, එය ද දෙයි. පොඩ්ඩයිගේ දුන් දුන් දක්වන හරසරය වැඩෙයි. නමින් වුවත් රජයේ මහ කටයුත්තෙහි නියුතුවෝ බඩා ගේ යහළුවෝ වෙති. හරසරය වැඩීම පුද්ගලයෙකු? අපි දු බඩා විසින් පටවන ලද මහ තනතුරු උසුලාගෙන මහ දැනුමින් තන් මෙන් සිටියෙහි. පොල් කටුව රහයෙන් පිරුණේ ය, මා අතට පැමිණියේ ය, මා කුසට හිස් වුණේ ය. කටුව එ ලෙස ම මගේ යහළුවන් දෙදෙනා ගේ අතට ද පිළියෙළින් ගියේ ය. ඉන් පසු පැමිණියේ ය බඩා ගේ අතට. එහි දී එය දෙ වරක් පිරුණේ ය, දෙ වරක් හිස් වුණේ ය. ඒ කටුව මගෙන් පටන් ගෙන ගිය ඒ මහ යළිදු යන්නට මගේ අතට පැමිණියේ ය. කවර කරදරයක් ද? මේ පමණ ලොකු කටු කුමට වේ ද? කො පමණ ලොකු දෙයක් දක ද මට බැරි යැ යි මට බැරි යැ යි නොකියන තරම් දීර් ලබා සිටි මගේ සිත! ගනිමි පුත් කටුව අතට, හිස් කෙළෙම් අමාරුයෙන්. බඩෙහි ඉඩ නොවන නිසා ය අමාරුව! කටුව ආයෙන් වටයක් ගියේ ය.

උගුර ටිකක් පාද ‘තුෂ’ කියා කෙළ ගසා සියලු දෙස් හැර අපේ බඩා බඩ බර ගල්

පොත්තෙන් මුදවා දෙ පයට දිනි. අපි දු ඔහු අනුව නැඟී සිටියෙහි. කැලෑ මහ ගෙවා කඳු බෑවුම නැඟ ගියෙහි. එද්දී පමණ පරිස්සමක් හෝ අමාරුවක් නො දකුමු.

මගේ හිස දුන් බමයි, බමයි, කො තෙකුත් බමයි. අපුර ලොව වසාගෙන සිටී. එහෙත් කවර බියෙක් ද මෙදෙන් බමන හිසට! මහ දී අප දෙසු දෑ මට දන් අමතක ය. මා කළ එකෙක් නම් සිහියෙහි තව ම රැදී පවතී. කළුවරේ ගමන මදක් ඉක්මන් කැර ගොස් බඩාට ඉස්සර ව ඔහු එන මහ සිටීම යි. කීමෙක් වේ ද? සුළු මල්ලෙකින් පහර වදිනා ලෙසක් මගේ පිටට දුනේ. එ පමණ ය. අපි ගියෙහි. මහ දී අපේ බඩාත් මගේ යහළුවෝ දෙ දෙනාත් නැවතුණ හ උන් ගේ ගෙවලට වදින්නට. මම තනි වැ ගියෙමි මගේ ගෙදර - නෑ, නෑ - මගේ කුඩා මැණියන් ගේ ගෙදර. රැ බොජුන් විට ද පැමිණ සිටියේ ය. පුරුදු පරිදි ගියෙමි තව දෙ දෙනකු හා සමඟ බත් මැස්සට. අපි තුන් දෙන හුනුමු බත් මැස්සේ තුන් පැත්තෙක. බත් අවුළු බෙදගෙන කන්නට වුමු.

හා! බත් කටෙකි, දෙකෙකි මගේ කටට ගියේ! මා හිස බමන්නට වෙයි, තදින් බමන්නට වෙයි, වෙසින් බමන්නට වෙයි. සිහිය ද බියෙන් මෙන් පලා යයි. ඉන් පසු එහි සිටියවුන් මා ඇදෙහි හොවා, යකැදුරු කම් කරවන්නට ඇදුරන් කැඳවන්නට කෙනකු යවා, තව නොයෙක් දෑ කලාටත් පසු ය පැන-ගිය සිහිය යළිදු පැමිණියේ. අනේ, සිහි ගිය කල මා කළ දෑ! බෙදගත් පුරා බත් පතින් කටක් දෙකක් අඩු කැර, ලඟ තුබු පැන් විත ගෙන, ඉඳුල් බත් පතට ම සෝද, අඩක් පිරුණු විත බත් මැස්ස මත පෙරළා, බමන හිස නමා ගෙන, මැස්ස යටට රිංගු යැටි! මල් පැණිය, හැයි තා මා ලවා මේ කැරවුයේ? තට වරදක් වත් සිදු වුණා ද මගෙන්? අනේ, බඩා වත් එ ද එහි වුණා නම් ඔහු ගෙන් වත් අසා දන-ගන්නට තිබුණා නොවැ!

සිරි හමුව

එඩිට්ටු

මම ඒ පසට එබුණෙමි. “බ්‍රාන්මණ හෝටලය” යන නම පොල් ගෙඩි අකුරින් ලියැවුණු සයිවර කඩයෙකි ඒ.

මම මේ පසට එබුණෙමි. ‘Madras Stores’ යනු අසිංහල අකුරින් ලියැවුණු මදුරාසි කොටාරයෙකි ඒ.

මම යැවිමි ඇය මදක් ඉදිරියට. මගේ පවෙකැ මහනා! රුහුණේ සුවදැල් කැනින් ද කිරි පැණියෙන් ද පිරි-ගිය මහ කලිඟු අවුණෙකි, එහි. ඉන් බැහැරට ඇය ගනුත් මැ හොඳට හැදැපැළැදැ-ගත් ඉහළ පෙළේ සිංහල මහත්මයකු කුමක් දෝ කොළ ගොඩක් ගෙනෑ වට පිට බලමින් එළියට එනවා දිවිමි, එ බලා ‘මුත් මුනට මෙහෙ කරනවා-ද’ යි මොහොතක් විමැසිමි. හරි! උං මැ උගේ ඉදුල් කොළ බැහැරට ගෙනෑ අවුත් පෙට්ටියේ දමනවා පෙනිණ. දිය විතක් ගෙනෑ බැහැර වී උගේ ඉදුල් අත් සෝදනවා ද පෙනිණ. එහෙත් මුදල් හඬුවා පා මුලට මැ ගෙනෑ ගොස් ගෙවනවා දිවිමි. අපෝයි සිංහල මු සිංහල කඩයකට ගියා නම් එහි වුවත් හට පෙන්වන ඉස්කුරුප්පු යැ යි මට මැ කියා-ගත් මම හෙළිමි මහ හුස්මක්.

පුදුමයෙකි, එ හුස්ම හා මගේ නැහැයෙන් ඇදුණේ හුළං නො වේ; ගිනි දලු යි. මගේ මුළු සිරුර ගිනි ගනි එයින්. මා හිසින් ගිනි දලු යැ; ඇසින් ගිනි දලු යැ; කනින් ගිනි දලු යැ, කටින් ගිනි දලු යැ; අතින් පයින් නැහැයෙන් ගිනි දලු යැ. ඉදිරි පසු දෙ ප-සින් මැ ගිනි දලු යැ.

මා හිසින් නැඟි ගිනි දලුව ඊරණි, බලි, තරු, රවුළු, රන්නා ඇ ඉපැරැණි හෙළ මහ රජුන් ගේ දෙව විමන් ගිනියම් කෙරෙමින් මෙන් ඉහළට විහිදී යනවා දිවිමි. දැසින් පිට වුණු දෙ ගිනි දලුව දකුණු දඹදිවැ අමු වන දවනවා දිවිමි.

මම ඒ අත දිවිමි; මේ අත දිවිමි; එහි පෙරැඑණෙමි. මෙහි පෙරැඑණෙමි; උන් කැදැවිමි; මුන් කැදැවිමි; අපොයි, අපොයි කීමි; බුදු අමමෝයි වැලැපුණෙමි. එහෙත් මා ගලවා-ගන්නට පැමිණියෙක් නම් නැති. බැරි මැ තැනැ මගේ ඇඟට ගෝනි කබලක් දමා-පියෝ, වැලි මිටක් හෙළා-පියෝ ඇ කටට ආ ආ කන්තළවු බස් කියා මහ හඩින් කැගැසිමි. අහෝ! මට පිහිටක් තබා මගේ මහ වලප් හඩ කුත් ගත් බවට ලකුණක් පැවෙකුත් නො වී යැ. කොටින් හා සොටින් හා ඇවිසැ වියරු හුණු මම මා අවටැ උන් මිනිස් නිරිසනුන් හට දෙස් තබමින් මර හඩ තළා-ගෙනෑ හැරුණෙමි, දිවුයෙමි; පැන්නෙමි මහ මුහුදට.

මෙසේ මුහුදට පිනු මම හැකි තරම් වෙසින් දකුණ බලා පිහිනුවෙමි. සිංහල අපේ රිහිරි උරා බී යැපෙමිනුත් විපතට පත් සිංහලයකු නහන වලප් හඩට නෙත් කොතක් පමණ වත් නොහෙළන පරයන් මහ ඉහළින් පැලැඹෙන මේ රටේ අස්සෙකැ හැකිළී මැලැවී දිවි රැකැ-ගන්නවාට වඩා තරු, රවුළු, කැලණි නිස් ඇ තුත් සෙමෙහි වූ මහ ගිලුමවලට හසු වැ කෙළ සුවහස් ගණන් ඒ විරු හෙළයන් දිවි පිදු ඒ මහ මුහුදේ වන මරණය මැ මට ඉහළ ගරු-වෙකැ යි සැපතෙකැ යි මැරෙන තුරු පිහි-නම් යි පිහිනන්නට විමි මම.

පුදුමයෙනුත් පුදුමයෙකි. කළුතර මුවදෙරට සැතැපුම් දහයක් පමණ ඔබෑ මහ මුහුද මැද දී මගේ දකුණතෙහි කෙස් වැටියෙක් දවැටිණි. බියෙන් ගල් ගැසුණු මම නැවැතුණෙමි. මොහොතක් විමැසිමි කීමැ යි මේ ඇසිරිය.

මුහුදු දිය දෙ බැ වියැ. මතු වූ යැ ලකුළු හෙළ කතක්. දුටු මතින් ඇය හඳුනා-ගත් මම දෙහොත් මුදුනේ නහා හරසරින් මෙ සේ කීමි.

“අහෝ සිරි දෙවියෙනි, මගේ පෙම් බර හෙළ මිත්තණියෙනි, අද ඔබ කොහි ද? මගේ සිරි ලක කොහි ද? ඔබ ගේ මේ කොමළ සිරුර පුරා නැඟුණු නන් වගේ පෙද යැ, බැඳුණු නන් වගේ බෙල්ලෝ යැ. කියන්නැ සිරි දෙවියනි, කුමක් සඳහා කවර ද ඔබ මෙසේ මුදට පිනු ද?” මෙ සේ කියා ඇගේ මුහුණ බැඳු මම බියෙන් කැ ගැසිමි. කොවින් පිපිරෙමින් මා දෙස බලා සිටි ඇගේ ඇසින් පිට වන ගිනි දලු එ තරම් මැ දරුණු වියැ.

මැරෙන්නට සිතා මුහුදට පිනු මම කුමට බම් දූ යි යළි දිරි වඩාගෙනැ ඇය තව ද තරහ ගන්වා වත් ඇගේ මුව හස් බිදැ-ලන්නට සිතා මෙ සේ කිමි.

අහෝ සිරි දෙවියෙනි, වැරැදි යි ඔබ කරන සැටි. ඔබ මුහුදට පැනැ අවුරුදු සිය ගණනක් ගෙවුණු සේ යැ. හා! එයින් වුණේ කිමෙක්ද? සියලු හිඟමන නැහී සිංහලයන් ගිලැ-ගත්තා. අබිමන සිංහලයන් කෙරෙන් පැනැ-ගත්තා. සියලු යස ඉසුරු දඹදිවියාට මැ හිමි වුණා. එහි, බල, විකුම්, පැරැකුම් හැම උන් ගේ සිත්හි මැ වැඩෙනවා. නිවට කම්, ගැනි කම්, පර කම්, සිංහල සිත්හි වැඩෙනවා. හෙළයා සියලු අතින් බහිනවා. දඹදිවින් පැමිණි දෙමළා සියලු අතින් නහිනවා. හෙළ රැස මුළු-මනින් මේ මිහි පිටින් පිසැදුම් යන තුරුත් ඔබ මෙහි මැ ඉන්න පතනවා ද?” මම යන අතෙකින් ගියා වේ යි මහ හසියෙන් ගිහිරිමි මෙ සේ.

මගේ මේ මහත් ගිහිරිල්ලෙන් මුවහස් බිදි-ගිය ඕ මෙ සේ කියන්නට වුවා යැ.

“හෙළ දරුව, මා මුහුදට පැනැ අවුරුදු හත් අට සියක් පමණ වෙනවා. හරියට පිනු සමය කියතොත් හෙළ තෙ රුවන මැ නැසු දරුණු මාගයා ගේ සමය යැ. දවස කියතොත් අර සෑ මළයෙහි බාවා ඔබ ගේ ඒ දුඹුල් රජු ගේ දෑස උගුළුවා පණ පිටින් නිරැ දුක් විඳුවා එහි මැ උන් කපා මරා දෙ සතියෙකින් පමණ සියලු පත පොත එක් රැස් කොටැ ගිනි තබා එ ගිනි වටා උන් මහ උදමින් නැටු දවස යැ.

හෙළ රැස නිසා මා නොවිඳි දුකෙක් නැති; නොගත් වෙහෙසෙක් නැති. එහෙත් ඒ

සියල්ල සුළගේ ගියේ යැ. දඹදිවැ ද නො-පැලැබෙන දෙමළ රැස මෙහි පැලැබෙන්නේ යැ. දන් මගේ හද එක මැ ගිනි ගොඩෙකි.”

ඇය මෙ සේ කියත් මැ මහ මුහුදු දිය දුමමින් බුබුළු නංවමින් නටන්නට වියැ. නො ඉවැසියැ හුණු මම “ඇයි ඔබ මුහුදට පිනුයේ;” මදක් පස්සට වී ඇසිමි මෙ සේ. “දරුව, මා නසින්නට සිතා මුහුදේ පිනු හ යි නොසිතන්නැ. හෙළයන් ගේ වැරැදි නිසා හෙළදිවට පිළිකුළින් මහ හැරිම යි මා කෙළේ. මා විසුමට මේ තැනැ මුද මැ තෝරා ගත්තේ එක්තරා මතක් විමක් නිසා යැ. තරු හෙළිසුරාණන් සටන් බිමැ වැටුණ හ යි ඇසු පමණින් උන් ගේ සෝචිරිය මගේ යෙහෙළිය - ගංමුනි දේවිය - සරසවිය - මුහුදට පැනැ නැසුණේ හරියට මෙන්න මේ තැනැ දී යැ.”

මෙ සේ හුස්ම නො ගෙනැ කියා-ගෙනැ ගිය ඇය වළකා මම ඇසිමි මෙ සේ. “සිරි දෙවියෙනි, ඔබට හෙළයන් වරදක් කළ හ යි නො සිතමි; නො ඇසිමි; කියන්නැ උන් කළ වරද.” මෙ සේ මා අසත් මැ දැනින් කෙස් කඩා ළය පැහැරැ තොල් විකා දත් සපා ඕ මෙ සේ කිව.

“දරුව, එ ද මගේ හිමියන් - වෙනුවන් - මිහි නම් අසුර මහ රජාණන් පියොවින් මරා දඹදිවැ නිවටයනට සැනැසිලි ගෙනැ දී උන් ගෙන් “මධුසුදන” නම ලැබු ද යැ මට මුළු සසර මැ එපා වුණේ. එ ද මැ මම මගේ හිමියනුත් උන් ගේ දඹදිවැ රජ සිරිත් කසළ පැසක් සේ ඉවත ලා මගේ මැ හෙළදිවට විත් සැනැසිල්ලේ විසිමි අවුරුදු දෙ තුන් දහසක්.”

මම ඇය ගෙන් අතුරු පැනයක් ඇසිමි.

“සිරි දෙවියෙනි, ඔබ මගේ මැ හෙළදිව යැ යි කියේ හෙළදිව ඔබේ මවු බිම ද?

හා! අහන හැටි! ඔබ අසා නැද්ද අර සකු සිලොව-“ලක්ෂමි: කොස්තුහ පාරිජාතක සුරා ධන්වන්තරිස්වන්ද්‍රිමා.....” ඇ සකු සිලොව.

“අසා තිබෙනවා ඉතින් එහි මුලින් මැ කියැවෙන්නේ මගේ නම නොවැ? එ ද ඔබේ මැ වහස් නා රජු ගේ උදව්වෙන් මුදු

හටනින් මෙරට පැරැද්දු එහි ඇත්තන් ඒ ගෙන ගිය රුවන් දහතරින් පළමු වැන්න හැටියට හසු වුණේ මා තමා.

“පුදුමයි; ධන්වන්තරී ඇදුරෝත් හෙළ-යෙක් ද?”

“අහන හැටි ඒ අපේ දකුමැති තරු ඇපරාණෝයි. ධන්වන්තරී යනු උන් ගේ නම සතු බසට නැහැණු සැටියි.

මගේ සැමියාණන් එ තෙර වූ අසුර හෙළ රජෙකි. එ තෙර රජු හෙයින් දඹදිවියෝ ඒ උන් ගේ කෙනකු කොටා ගත් හ. මෙ තෙර මැ වූ කන්දේ අසුර රජු ස්කන්ධ බවට පෙරළා උන් ගේ මැ එකකු කැරැගත් ඔහු මා සැමියාණන් තමන් කෙරෙහි ඇතුළත් කිරීම කවර පුදුමයෙක් ද?”

“ඉතින්! ඉතින්!!”

ඉතින් ඔබ මගේ කතාව මහැ දී බාද කළා. අසා-ගන්නැ. ඒ මා නැවැත් වූ තැනැ සිටැ. ඔව් මගේ සැමියාණන් ඒ “මධුසුදනා.” නම ලැබූ ද තමා මට එ තෙර එපා වුණේ. ඉක්බිති මා හෙළදිවට වී දිගු කලක් නිවී සැනැසිල්ලේ විසුවා.

අහෝ! එහෙත් පවෙකැ මහන! මගේ ද හෙළ තෙරුවනේ ද නරක කල දසාව උද වන්නට වී යැ. පැවිදි වෙස් ගත් දමිළ පල් හොරු දහස් ගණනින් මෙහි ඇදෙන්නට වූ හ. එ තෙක් පණ පිටින් වූ දමිළයකු දුටහොත් උෟ මෙ ලොවැ රදද්දී හද නො සැනැසූ හෙළයෝ සිවුරින් මුඩා වැ එන ඒ පල් හොරුන් මහ ඉහළින් පිළිගන්නට වූ හ; වදින්නට වූ හ; දහමැයි උන් දෙසූ හැම බොරුවක් මැ අදහන්නට වූ හ; මහැයි උන් පැ හැම වළෙකැ මැ පනින්නට වූ හ.

ගියේ මද කලෙකි. මේ මහ බදුරු කපේ ලොවැ පහළ වූ හැදුණු මුල් මැ මිනිසුන් වන හෙළයන් දඹදිවින් ආ පල් හොරකු ගෙන් පැවැතෙති යි කපටි දෙමළ පැවිද්දෝත් රජ ගෙවලැ ඇතුළු කිලියට එවූ නැයන් නිසා බලය ලබා-ගත් දමිළ අදිපතියෝත් තන්හි දිත් නොතන්හිදිත් කියන්නට වූහ. මුලැ දී ඇවිසිල්ලෙන් අසා, සිටි මේ බොරුව අතරක් නැති වැ දමිළ මුවින් බිහි වනු බල-බලා

සැදහැයෙන් අද වැ ගිය හෙළයෝ එය ඉවසන්නට වූ හ. මේ හොර දෙටුවා ගේ පුවක පොත් ගැන්වුණු ලොවේ මුල් මැ බොරුව බවට පත් වියැ. එ කැන් සිටැ ගෙනැ මගේ හෙළ රැසට ගිය කල දවස කියන්නට ගිය හොත් මට ඇති වන තරහට මේ මහ මුහුද මැ මොහොතින් ලොහො-කුඹුව වනු ඇති.

කොහි ද තොප ගේ හෙළ යටගියාව? එය මිහිපිටින් මැ අතුරුදහන් වුණේ යැ. නුවණින් මුදුන් පත් හෙළ මහ පඬුවන් එ ද හිරු හැදහිල්ලේ ලා මැවූ හෙළ දසුන් කොහි ද? ඒ සියල්ල හින්දු දර්ශනයට වැදුණේ යැ. උන් තන් දෙස වැදී පැ විසිතුරු විකුම පැරැකුම කොහි ද? දූය හිමි කොටැ පැවැතියැ යුතු මහ වියන් කම්, පඩි කම්, කිවි කම් කොහි ද? නො තබා මැ දමිළයෝත් උනට කත් ඇදී හෙළයෝත් තරගයට මෙන් එ හැම නැසූ හ.”

මෙ සේ ද කීවා යැ ඔ. “දරුව, මකන්නට හැකි දූයෙක් නො වේ, ඔබ අප අයන් මේ හෙළ රැස. මේ අඩ සිය වසේ හෙළයට මෙ තෙක් කවර ද වත් නොවන් තරමේ හදි හැදෙනවා. ඒ මකන්නට නිසි ඒ මහ මරුවා අපි යළි මෙ ලොව එවූමු. ඔහු සහ පිරිවරින් ආ හ.

ඔහු කවුරු ද? ගිය අත් බවෙහි දී ද ඉන්දියා උවදුර නිසි පරිදි බෙරු මෙතේ මුදුන් ගේ දකුණත් සව් වන උකුමාණෝ යැ. එ කුමාණන්ගේ පින් මහිමයෙන් ඉන්දියා උවදුරක් තව තව නොවනු පිණිස දකුණු ඉන්දියාව තව අවුරුදු පණහක් යන්නට පෙර දකුණු මුදේ ගිලෙනවා ඇති. රාවණයන් ද කැලැණිතිස් ද ගිලුණු හෙළදිව යළි කෙමෙන් සෙමෙන් මතු වනු ඇති. දරුව, ඔබ යන්නැ. දිවි නසා-ගැන්මෙන් ඇති පල කිම? ඔබ ලද හෙළ දිවියෙන් තව දිවි රැසක් මැ පණ ගැස්වියැ හැකි කලැ කුමට ද ඒ නසා-ගන්නේ? යන්නැ ආ පසු පිනා; ගොඩ වන්නැ; කරන්නැ ඒ උපන් විරුවාණන් වෙනුයෙන් ඉහළ මැ මෙහෙය දූයට. මම ද කල් බලා යළි එමී හෙළදිවට.” මෙ බසින් මා වන පිබිදෙත් මැ කුකුළෝ මා ඇස ද පුබුදුවාලූ හ.

පුවහල දිවයින

සිරිමල් රණවැල්ල

කැලැණියේ විදුලකර සරසවියේ යටතියාව පිළිබඳ වදුරු, සිරිමල් රණවැල්ල සුවිහු 'පුවහල දිවයින' ගැනැතව මතයක් මෙයින් ඉදිරි පත් කරති. මේ ලිපි පෙළේ 1, 2 ලිපි පසු ගිය කලප්පි පළ වියැ. අද පළ වනුයේ අවසන් ලිපිය යි.

(ගිය කලබිත් එයි.)

ගැමුණු කුමරු ගේ නම් තබන මහල පිළිබඳ උත්සවය සඳහා කාවන්තිස්ස රජු දෙළොස් දහසක් හික්සු සංඝයාට ආරාධනා කළ බවත් ඒ ආරාධනාව ඉටුසා වැඩි දෙළොස් දහසක් හික්සුන් අතුරෙන් ගෝතම නම් තෙර කෙනකුත් විසින් ගැමුණු කුමරු පිළිගනු ලැබූ බවත් ඒ තෙරුන් විසින් ම ගැමුණු කුමරුට පන්සිල් දෙන ලද බවත් මහාවංසයෙහි සඳහන් වෙයි.³⁵ රස වාහිනියට අනුවැ ගැමුණු කුමරුට ශික්ෂා පද දුන් ගෝතම තෙරුන් පුවහල දිවයින් වැසියෙකි.³⁶ දූතට ප්‍රච්ඡාදිතිවූ නමින් දන්තා දුපත මහාවංසයෙහි සඳහන් වන පුවහල දිවයින ය යි පිළිගන්නා කෙනකුට මාගමී පුරයෙහි විසූ කාවන්තිස්ස රජු එළාර රජු ගේ රාජායට අයත් වැ හෝ ඊට ආසන්න වැ මාගමීන් ඉතා ඇත් වූ පෙදෙසෙකැ පිහිටා තුබූ දුපතෙකැ විසූ හික්සුන් වහන්සේ නමකට ආරාධනා යැවූයේ කෙ සේ ද යි යන ප්‍රශ්නයට ද පිළිතුරු සපයන්නට සිදු වෙයි. මේ ප්‍රශ්නයට එ තරම් පහසුවෙන් පිළිතුරු සැපැයිය හැකි වෙතැ යි සිතීම අමාරු ය. දූතට ක්‍රියාමහාරාමය නමින් දන්තා ප්‍රදේශයේ කාවන්තිස්ස රජු ගේ අග නුවර පිහිටා තිබිණැ යි සිතන අයකුට මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දීම තවත් දුෂ්කර වනු ඇති. ප්‍රච්ඡාදිතිවූ, මහාවංසයේ සඳහන් වන පුවහල දිවයින වශයෙන් ද ක්‍රියාමහාරාමය ප්‍රදේශය කාවන්තිස්ස රජු ගේ අග නුවර පිහිටා තුබූ

සභානය වශයෙන් ද සලකන අයකුට ගමන් බිමන් යාම සඳහා අද මෙන් වාහන පහසුවක් නොවූ බව පෙනෙන ඒ කාලයේ දී ලංකාවේ දකුණු කෙළවරේ විසූ කාවන්තිස්ස රජු සැතැපුම් තුන් සියයක් පමණ දුරින් ලංකාවේ උතුරු කෙළවරට ආසන්න වැ පිහිටා ඇති දිවයිනෙකැ විසූ හික්සුන් වහන්සේලා කිහිප නමකට තමා ගේ පුත්‍රයා ගේ නම් තබනා මහල පිළිබඳ උත්සවයට වඩන ලෙස ආරාධනා යැවී ය යි ද පිළිගන්නට සිදු වෙයි. මාගමට අයත් සිතුල්පවි විහාරය නිස්සමභ විහාරය වැනි සභානයන්හි හික්සුන් වහන්සේලා දහස් ගණන් වැඩැ-විසූ බව කියැවෙන හෙයින්³⁷ එ තරම් ඈත සභානයකට කාවන්තිස්ස රජු එ සේ ආරාධනයක් යැවී ය යි සිතීම උගහට ය. මහාවංසය පුවහල දිවයින යනුවෙන් අදහස් කෙළේ දූතට ප්‍රච්ඡාදිතිවූ නමින් හැඳින්වෙන දුපත යැ යි පිළිගතහොත් ඒ මහාවංස පුවහල ඇදහිය නොහැක්කක් බවට පත් වනු ඇති. එහෙත් පුවහල දිවයින පිහිටා තුබුණේ රුහුණු දනව්වට මැ අයත් හරියෙක බවත් එය මාගමැ සිටැ සැතැපුම් පනහක් හෝ හැටක් පමණ ඈතින් පිහිටා තුබුණු බවත් යමකු පෙන්වා දෙන්නාක් මහා වංසයෙහි එන මේ පුවහල ඇදහියැ හැක්කක් වනු ඇති. පුවහල දිවයින පිහිටා තුබුණේ රුහුණු දනව්වට අයිති සභානයෙකැ බවත් සභානය අනුරාධපුරයට නුදුරු වැ පිහිටා තුබූ බවත් පෙන්වා දෙන්නට යමකුට හැකි

35 මව. xxii 65 - 69
 36 රස. පි. 171
 37 මව. xxiv. 9; සම්මොභවිනොදනී - යගිරල පඤ්ඤානන්ද පෙර [1932] පි. 314; මව. xxv. 1 - 4; පිව. පි. 165

වෙනොත් කලින් නැඟ ප්‍රශ්නය ද ඔහු ගෙන් ඇසීමට පිළිවන් කමක් නැති. එ වීටා එ වැනි ප්‍රශ්නයක් නොනැඟෙන බැවිනි.

රෝහණ රාජ්‍යය කාවන්තිස්ස රජු ගේ කාලයේ දී මිහින්තලය දක්වා මැ පැතිර පැවැති බවත් ඒ රජු ගේ අග නුවර පිහිටා තුබුණේ අනුරාධපුරයේ සිටැ සැතැපුම් හැටක් පමණ ගිනි කොනින් පිහිටා ඇති ඇළහැර ප්‍රදේශයේ බවත් අප විසින් විදුලකර සහරාවට සපයන ලද ලිපියෙකින්³⁸ පෙන්වා දී ඇති. අනුරාධපුර රාජ්‍යය හා රෝහණ රාජ්‍යය වෙන් කළ දේශ සීමාවට නුදුරු වැ රෝහණ රාජ්‍යයේ මැ පිහිටා තුබූ බව පෙනෙන පුවඟ දිවයිනට කාවන්තිස්ස රජු ගේ අග නුවර සිටැ ඇති දුර මේ අනුවැ සැතැපුම් පණහකට වැඩි නො වේ. එ බැවින් සැතැපුම් පණහක් පමණ ඈත ස්ථානයෙකින් කාවන්තිස්ස රජු තමා ගේ අගනුවර පැවති උත්සවයකට හික්ෂුන් වහන්සේලා කිහිප නමක් ගෙන්වා ගත්තේ යැ යි කියන මහාවංසයෙහි එන පුවත පිළිගත හැක්කක් වනු ඇති. තම පුතුව නම තබනා මහල සඳහා දෙළොස් දහසක් හික්ෂුනට ආරාධනා කළ කාවන්තිස්ස රජුට තම පුතු හා ඒ හික්ෂුන් වහන්සේලා පිළිබඳ වූ සිතුවිලි කිහිපයෙක් පහළ විය.³⁹ 'ගෝතම නම් සථවිර යෝ මැ පුතු (ගැමුණු කුමරු) පිළිගනින් වා, උන් වහන්සේ මැ (පුතුව) නිසරණ පන්සිල් දෙන සේක් වා' යන සිතුවිල්ල රජුට මෙ සේ පහළ වූ සිතුවිලි අතුරෙන් එකෙකි. මෙහි සඳහන් වන ගෝතම තෙරුන් පුවඟ දිවයිනෙන් වැඩි හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් බව යට කියන ලදී. රජු ඒ තෙරුන් ගේ නම පවා හොඳින් දැනැ සිටි බව මේ පුවතින් පැහැදිලි වන හෙයින් පුවඟ දිවයිනේ පිහිටා තුබූ විහාරය කාවන්තිස්ස රජු විසින් නිතර

ඇසුරු කරන ලද ස්ථානයක් බවටත් එය ඒ රජුගේ ම විජිතයෙහි පිහිටා තුබූ බවටත් ඉභියෙක් එයින් ලැබේ.

රුහුණු දනව්වට අයත් එ මෙන් මැ රුහුණු දනව්ව අනුරාධපුර රාජ්‍යයෙන් වෙන් කළ දේශ සීමාවට නුදුරු වූ ස්ථානයෙකැ පුවඟ දිවයින පිහිටා තුබූ බවට සාධක කිහිපයෙක් ලැබී ඇති. පහතැ දැක්වෙන්නේ එ මැ සාධක ය. සාලිය රාජ කුමාරයා ගේ පූර්ව ජන්මය පිළිබඳ වැ දක්වන වංසකප්පකාසිනිය ඒ කුමාරයා ඒ ජන්මයේ දී ලක්දිවැ මාලියඋන්න නම් විහාරය අසල වූ මුණ්ඩගඩ්ඟා නමැති ගමේ නිස්ස නම් වූ ලෝකුරුවකු වැ උපන් බවත් එක් දිනක් වැද්දක විසින් කමාන්ත මිල වශයෙන් ඔහුට උරකු මරා ගෙනවුත් දෙන ලද බවත් ඔහු එය සංසයාට පරිභොග කරවිය යුතු යැ යි සිතා තෙල් මස් රස මස් සුප මස් බැදි මස් ආදී වශයෙන් පිළියෙළ කොට තනා 'මේ ලොකයෙහි සාඩ්මන් රහතන් වහන්සේලා සිටිත් නම් එයින් අට නමෙක් හෙට මගේ ගෙට වඩිත් වා' යි කියා ආරාධනාවක් කළ බවත් පසු ද උදය තමා ගේ ගමට වැඩි පුවඟ දිවයින වසන්තා වූ තලඬගරකිස්ස පබ්බතවාසී ධම්මදින්න තෙරුන් ප්‍රධාන හික්ෂුන් වහන්සේලා කිහිප නමකට ඒ දනය පිළිගැන්වූ බවත් සඳහන් කරයි.⁴⁰ මේ කථාව සිහළවත්ථුප්පකරණයෙහි ද සැකෙවින් එහෙත් තාත්ත්වික අන්දමින් දක්වා ඇති.⁴¹ එහි එන කථා පුවතට අනුවැ ඒ ලෝකුරුවා විසුයේ අනුරාධපුරයේ ය. මේ ලෝකයෙහි සාඩ්මන් රහතන් වහන්සේලා සිටිත් නම් එයින් අට නමෙක් හෙට මගේ ගෙට වඩිත් වා' යි කියා ආරාධනාවක් කළ බවෙක් එහි සඳහන් නො වේ. ඒ වෙනුවට එහි කියා ඇත්තේ පුවඟ දිවයින වැසි තෙර සතර නමක්

38 විදුලකර අංක 4. මහියඩගණය ලිපිය බලන්න.
39 මව. xxii 65 - 69
40 Vam. p. 605.7 - 33, 606.1 - 17
41 සව. 8, 26 - 32

පිඬු පිණිස අනුරාධපුරයට වැඩි බවත් ඒ ලෝ-
කුරුවා ඒ භික්ෂුනට ආරාධනා කොට තමා
ගේ ගෙට පමුණුවා දනය පිළිගැන්වූ බවත් ය.
සිහළවත්ථුප්පකරණයේ එන කතා පුවතට
අනුව ඒ භික්ෂුන් වහන්සේලා සතර දෙන මැ
වැඩියේ පුවහ දිවයිනේ සිට ය. වංසත්ථප්ප-
කාසිනිය ධම්මදිත්ත තෙරුන් හඳුන්වන්නේ
'පුවහ දිවයින වසන්තාවු තලඬිගතිස්සපබ්බත
වාසී ධම්මදිත්ත තෙරුන්' යනුවෙනි.⁴² දුටු
ගැමුණු කුමරු තම පියා හා අමනාප වී
මාගමින් පලාගොස් සිටි කාලයේ දී කොළඹ-
බමලය හෙවත් කොළොම්ගල නම් ස්ථාන-
යේ දී තමා ගේ මිණිකොඩොල් සහළ
විකුණා මිල ගෙන දුන් කංඟු දනයෙන්
කොටසක් පිළිගත් එක් තෙරනමක් වූ
තලගුරුවාසී ධම්මදිත්ත තෙරුන් එය පුවහ
දිවයින දසදහසක් භික්ෂුනට ද දී වැළැඳු බව
මහාවංසයෙහි⁴³ සඳහන් වෙයි. තමාට
ලැබුණු දනයක් රැගෙන ධම්මදිත්ත භිමියන්
පුවහ දිවයිනට වැඩියේ තමා එහි විසූ නිසා
විය හැකි ය. නැත හොත් එ කුමා ඒ අසල
විහාරයෙක විසූ නිසා විය හැකි ය.
වංසත්ථප්පකාසිනියෙහි එන පාඨයක් මහා
වංසයෙන් ලැබෙන සාධකයන් සිහළවත්ථුප්-
පකරණයෙහි එන යට දක්වූ පුවතත් එක්
කොටු ගත් කල ධම්මදිත්ත භිමියන්
පුවහ දිවයිනැ (හෝ ඒ අසල) පිහිටා
තුබු තලගුරු විහාරයේ විසුවෙකැ යි සැක
කිරීමට ඉඩෙක් ලැබෙයි. තලඬිග හෙවත්
තලගුරු විහාරය පිහිටා තුබුණේ පුවහ
දිවයිනේ යැ යි මලලසේකර මහතා ද
සැක කරයි⁴⁴ මේ සැකය තහවුරු කරන
සාධකයෙක් සිහළවත්ථුප්පකරණයෙන් හා
රසවාහිනියෙන් ද ලැබෙයි. සිහළවත්ථුප්ප-

කරණයේ එන සුමනා බාලිකාව ගේ කථාවට
අනුව සුමනා බණ්ඩරාජියෙහි (නුගහල්කඩුව
නම්) වනයේ දී දුන් දනය පිළිගැනීම සඳහා
පැමිණියේ පුවහ දිවයිනේ රහතන් වහන්සේ
නමෙකි.⁴⁵ ඒ රහතන් වහන්සේ ගේ නම
සිහළවත්ථුප්පකරණයෙහි සඳහන් කොට
නැති නමුත් රසවාහිනියෙහි එන සුමනා-
වගේ කථාවෙහි උන්වහන්සේ ගේ නම
සඳහන් කොට ඇති. රසවාහිනියෙහි එන
සුමනාව ගේ කථාවට අනුව දන් පිළිගැනීම
සඳහා වැඩියේ තලගුරු මුහුදු පව්වෙහි වසන
ධම්මදිත්ත නම් රහතන් වහන්සේ ය.⁴⁶
සිහළවත්ථුප්පකරණයෙහි හා රසවාහිනියෙහි
හා එන පුවත් දෙක එක් කොටු ගත් කල
ධම්මදිත්ත රහතන් වහන්සේ පුවහ දිවයිනේ
පිහිටා තුබූ තලගුරු විහාරයේ විසූ බව
නිගමනය කළ හැකි ය. තලගුරු විහාරය
පිහිටා තුබූ ප්‍රදේශය පුවහ දිවයිනට අයත් වූ
බව මින් පැහැදිලි වෙයි. තලඬිග පබ්බත,
තලඬිගර සමුද්ද පබ්බත හා තලඬිගර තිස්ස
පබ්බත යන නම් සියල්ලෙන් ම හඳුන්වා
ඇත්තේ තලගුරු විහාරය යි.⁴⁷ මෙය පිහිටා
තුබූ බව කියන්නේ රෝහණ ජනපදයේ ය.⁴⁸
මිහින්තලයට සැතැපුම් පහක් පමණ දකුණින්
පිහිටා ඇති ගැටලගම කන්දෙහි ඇති පැරැණි
විහාරය අද පවා හඳුන්වනු ලබන්නේ තලගුරු
විහාරය නමිනි. මෙය ධම්මදිත්ත භිමියන්
ජීවත් වූ තලගුරු විහාරය බව කියන ජන-
ප්‍රවාදයෙක් ඇති. මිහින්තලයට තුදුරින් පිහිටා
තුබූ නුගහල්කඩුව රුහුණුදනව්වට අයත් වූ
බව වංසත්ථප්පකාසිනියේ සඳහන් වන
බැවින් ද ධම්මදිත්ත භිමියන් විසූ දෙවුරුහා
නම් විහාරයක් ගැන සඳහන් වන ලිපියක්
මිහින්තලය අසල ස්ථානයෙකින් ලැබී ඇති

42 Vam. p. 606.4 - 5
 43 මව. xxxii 29 - 30, 49 - 52.
 44 Dictionary of Pali Proper Names, G. P. Malalasekara (DPPN) (1960) Vol. I P. 997
 45 සිව. ඊ. 123-124
 46 රස. ඊ. 154
 47 JCBRASNS Vol. VI P. 56; DPPN. Vol. I. PP. 997-998
 48 රස. ඊ. 219, 235; සද්. ඊ. 551, 638

බැවින් ද ධම්මදිත්ත හිමියන් එක් අවසා-
 වෙක වැඩි බව කියන සාහිටි විහාරය හෙවත්
 ඡාකපච්ඡන විහාරය අනුරාධ පුරයට යොදුන්
 දෙකක් ගිනි කොනින් පිහිටා තුබූ බව
 වංසසුත්තකාසිනියෙහි සඳහන් වන බැවින් ද
 මේ ජනප්‍රවාදය නිවැරදි සේ පිළිගත හැකි
 බව අප වෙත ලිපියෙක පෙන්වා දී ඇති.⁴⁹
 එ බැවින් පුවඟු දිවයින පිහිටා තිබුණේ
 ගැටලුගම කන්දට නුදුරු ස්ථානයෙක බව
 නිගමනය කළ හැකි ය.

ගැටලුගම කන්දට සැතැපුම් තුනක් පමණ
 බටහිරින් පිහිටා ඇති ප්‍රදේශය දූතට හඳුන්වනු
 ලබන්නේ නාවිවදුව නමිනි. මුල් කාලයේ දී
 මේ ස්ථානය ගංගාවෙක අතු දෙකක් අතර
 හෝ ගංගාවෙක මැද හෝ පිහිටා තිබීම නිසා
 මේ ස්ථාන නාමයේ ඇති දූව හෙවත් දිවයින
 යන කොටස එයට ලැබෙන්නට ඇතැ යි
 සිතිය හැකි ය. නාවිවදුව පිහිටා ඇත්තේ මල්
 වතු ඔය අසබඩ ය. නාවිවදුව නමින් දන්තා
 ස්ථානයේ ඒ නමින් ම දූතට හඳුන්වන විශාල
 වැවෙක් ද පිහිටා ඇති. නාවිවදුව වැව ඉදි
 කොට ඇත්තේ මල්වතු ඔයේ ජලය ඇවිරී-
 මෙනි. වැව පිහිටා ඇති බව පෙනෙන්නේ
 මල්වතු ඔයේ ශාඛා දෙකකට මැදි වූ
 ස්ථානයෙක ය. මෙයින් එක් ශාඛාවක් වූ
 මාමිනියාඔය නාවිවදුව වැවට එක් වන්නේ
 ඒ වැවේ නැගෙනහිර පැත්තෙනි. කනුමුල්ල
 නම් ස්ථානය අසලින් ගලා අවුත් කොසුව
 නම් ගම් මැදින් ගොස් ඊට නුදුරින් නාවිවදුව
 වැවේ දකුණු පැත්තෙන් ඒ වැවට එක් වන
 අනික් ශාඛාව දූතට හැඳින්වෙන්නේ කනු-
 මුල්ල ආල නමිනි. කොසුව අසලදී මේ ඔය
 කොසුව ආල නමින් හැඳින්වේ. වැව

ඉදිකිරීමට කලින් මල්වතුඔයේ මේ ශාඛා
 දෙක එක් වූ බව පෙනෙන්නේ දූතට
 නාවිවදුව නමින් දන්තා ස්ථානය අසල දී ය.
 යට දක්වූ සිහලවත්ථුප්පකරණ පුවතින් අපට
 දූතගන්නට ලැබුණේත් පුවඟු දිවයින ගඩගා
 දෙකක් අතර හෝ ගහෙක මැද හෝ පිහිටා තුබූ
 බව ය.⁵⁰ තලගුරු වෙහෙර විසූ ධම්මදිත්ත
 මහ තෙරුන් විසින් තමා ගේ ආවායච්චරයා වූ
 මහානාග තෙරුන් රහත් කරවීම පිළිබඳ
 කථාවක් පපඤ්චසූදනියෙහි දක්වෙයි.⁵¹
 මේ පුවත මහාධම්මනන්දි තෙරුන් ගේ කථාව
 වශයෙන් සිහල වත්ථුප්පකරණයෙහි සැකෙ-
 වින් දක්වා ඇති.⁵² මහාධම්මනන්දි යනුවෙන්
 මෙහි හඳුන්වා ඇත්තේ ධම්මදිත්ත මහ-
 තෙරුන් බවට සැකයෙක් නැති. මේ තෙරුන්
 නදී දෙකක් අතර තුන් යොදුන් පමණ වූ
 පෙදෙසෙක ධම්කරකයන් දහසක් කරවා
 මුළු පෙදෙසම පැතිරෙනසේ තුබූ බව සිහල-
 වත්ථුප්පකරණයෙහි සඳහන් වෙයි.⁵³ නදීන්
 දෙකක් එක් වන තැනකට නුදුරු වැ තලගුරු
 විහාරය පිහිටා තුබූ බවටත් ඒ නදී දෙක
 අතර ප්‍රමාණය සැතපුම් 18 ක් 20 ක්
 පමණ වූ බවටත් ඉතියෙක් මේ පුවතින්
 අපට ලැබේ. මෙයින් අදහස් කළේ නාවිවදුව
 වැවට එක් වන මල්වතු ඔයේ ශාඛා දෙක හා
 ඒ අතර ප්‍රදේශය විය හැකි ය. නාවිවදුව
 වැව මුල දී හැඳින්වුණේ පත්පහන් වැව යනු-
 වෙන් බව පරණවිතාන මහතා පෙන්වා
 දෙයි.⁵⁴ මල්වතුඔය අවුරා පත්පහන් වැව
 ඉදිකරනු ලැබුයේ දෙවැනි මොග්ගල්ලාන
 රජු (531-551) විසිනි.⁵⁵ වැව ඉදිකිරීම නිසා
 මුල දී පුවඟු දිවයින නමින් හැඳින්වුණු
 ප්‍රදේශයෙන් විශාල කොටසක් ජලයෙන්

49 විදුලකර අංක 4. මහියඩගණය ලිපිය බලන්න
 50 සීව. 8. 82
 51 පපඤ්චසූදනි මජ්ඣිම නිකායය කථා ප්‍රථම භාග ධම්මකිත්තිසිරි ධම්මා තන්ද නායක චේර
 [1917] 8. 149-151
 52 සීව. 8. 165
 53 සීව. 8. 165
 54 JCBRANS vol VI P. 168
 55 මව. XL 61

වැනැයි යන්නට ඇතැයි අඩමාන කළ හැකි ය. ගල්මිය ප්‍රදේශයේ සේනානායක සමුද්‍රය නම් වූ විශාල වැව ඉදිකිරීම නිසා ගල්මියට උතුරෙන් පිහිටා තුබූ ගම් කීපයක් ම ඒ වැවේ ජලයෙන් වැසී-ගියාක් මෙන්ම නාවවදූව ප්‍රදේශයට පුවඟ දිවයින යන නම ලැබීමට හේතු වූ යම්කිසි දුපතක් මල්වතුමයේ පිහිටා

තුබුණේ නම් එය ද පත්පහන් වැව ඉදිකිරීම නිසා එහි ජලයෙන් වැසී-යන්නට ඇතැයි සිතීමට ඉඩ ඇත. මේ සාධක අනුව දැනට නාවවදූව වැව පිහිටා ඇති ප්‍රදේශයන් ගැටලුම කන්ද පිහිටා ඇති ප්‍රදේශයන් එ කලා පුවඟ දිවයින නමින් හැඳින්විණැයි නිගමනය කළ හැකි යැ.

(එන කලබෙහි සිටැ තව ද ලිපි පෙළක් ඇරඹෙයි.)

සැඩ සුළඟ

ගොරකානේ ලතා විකුමසේකර

සුළඟට හසු ව අප නිවහන කැඩී-ගියා කොයිබ ද නොදන්නෙමි මගෙ පිය

සොළුරි දයා ඇය නොමැති ව අඩන විට මා මුව ද අයා කොළුවකු පැමිණ මා ඇරඹෙන ගෙදර ගියා

ඉස්සර මෙන් නො වෙයි සොමිනස මා සතුව ඉන්නෙමි සිර මැදිරියෙක මිනිසුන් නතුව ඇයි නො ලැබී ගියේ නිදහස මා පැතුව වෙයි හැමවිට ම කඳුළින් මගෙ තෙත් රතුව

දිව් ගෙවුමට ලැබුණේ මා සොළුරිය සමඟ එක සතියක් පමණි; හැමුවා සැඩ සුළඟ ඇය සෙවුමේ රිසින් යෑමට නොමැති මඟ එ නිසා නහන්නෙමි පිහිනා කඳුළු ගඟ

වෙන ද මෙන් නො වෙයි දුන් මගෙ කල යන්නේ මිනිසුන් දුන් දෙයක් පමණ යි මා කන්නේ සොළුරිය සමඟ විදි පල රස සිහි වන්නේ ඇයි දෙවියනේ මා තව ජීවත් වන්නේ?

එ ද මා දිවිය මල් යහනක් සරිය මෙ ද එය ම ගති කටු අකුලෙක සිරිය උ ද කළ කැඳුල්ලට අප ගේ සිරිය කො ද දකිම දෝ යළි මා පිය බිරිය?

වන රැජන

පහළකිඹියේ අ. පොන්නම්පෙරුම

දී ය දම් මව ගෙ ආදර රස ගුලාවේ දී ය ණි වන රැජන පසු වන වෙලාවේ ලිය ගී නහන සුළඟා එ මැ කැලාවේ පිය කරු තනු නහයි බට ගොමු නලාවේ

ම ද පවතා නහන එ මිහිරි නලා තද කැඳ වනවා ලෙසිනි ඇසුණේ එ වන මැඳ වි ද විඳැ එ තද හද සොමිනස වවා සෙඳ පැ ද ගෙනැ ගියෙමි දකිනුව මෙන් රැජන සොඳ

තෙත් අදහනු බැරි වැ සිටියෙමි දුටුව සැණින් ම න් වි ඇදු හිණිමි මම ඇ වෙන ම දණින් වි න් ගිරි හිස නමැති මැළුරට ඇගේ අණින් සි න් සේ දිවිමි රුව බැසැයන හිරු කිරණින්

තර කැර සිරිය මනහර රජයෙහි ඇය ගේ සු ර තල් දු පුත්හු හැසිරෙති නිබඳ වගේ නර ඹා සොමිනසින් ඇ දරුවන් ගෙ දහේ සු ර ඹක ලෙසින් පසු වෙනවා එ වන සගේ

ඇගෙ සළ පිළිය සුසැදි ඇති සුවඳ මලින් තද එයි නිබඳ එහි බැඳි බිඟු කිකිණි දලින් ළය විල ගොබි වන හස් පියොවුරු මඩලින් පුදුම ද තවුසනුත් නියැලෙනු ඇයට ලොලින්

කැලෑ-ගැස්ම

අපේ

[මේ පළ වනුයේ පසු අබා සමය අලලා ලියවුණු අන්දරයෙකි. මෙ තෙක් කතාව සැකවින් මෙ සේ යැ:-
 පසු වස් දෙව් රජු ගේ දුව - වික්‍රාව - හට ලැබෙන පුත් කුමරා මයිලන් නමැති සී යන අතර වැකිය නියා ඇගේ සොහොවුරු කුමරෝ ඇය පිරිමියකු නොදක්නා සැටියෙන් රැකවල් කළ හ. එහෙත් කුමරිය මවක වීමේ ලකුණු පහළ වී. ඉක්බිති වූ පුතකු උපන්නොත් එ පුතා මරමු යි සොහොවුරෝ කතා කැරැගත් හ. පුතෙක් උපති. එහෙත් රජ මැදුරේ මෑ ඇතුළු මෙහෙයෙහි නියැලී සිතිර (විත්‍ර) නම් යක් දෙටුවා එ දිනෑ මෑ දරියක (සිය සොහොවිරිය ගේ දුව) වික්‍රාව ගේ කුරුල්ලට යවා පුතා රහසේ මෑ බැහැර කැරැවී. රහස කල් යෑමෙන් එළි වියා. සොහොවුරු කුමරුවෝ කුමරා මිදු බිලිදියක් ඇගේ කිරි මව මෙන් උන් ඇගේ මෑ මවත් මරන්නට දෙමු හ. මේ රහස දෙටු සෝවුරු අබය ගෙන් දත් වික්‍රා ඒ දෙ දෙනා මෑ මාලිගයෙන් බැහැර කරවා නොමෝ මෑ ඒ වෙනුවට දිවි දුන්නා යැ.

පසු අබා කුමරා සිතිරයා ගේ රැක්මේ තැනින් තැනෑ වසන් වී වැඩෙයි. මයිලන් ඔහු නසනුව දෙ වරක් මෑ යෙදු උපා සිතිරයා නියා නිපල වී.

සිතිරයා ගේ සොහොවිරිය ද සිය බිලිදි කුමරිය ගෙනෑ රජ උදහසින් තැනෑ තැනෑ වසන් වී සිටෑ කෙළවර නිඹිරියංගනයට ගියා යැ. ඇගෙන් තොරතුරු දත් එහි යක්කු සත් හැවිරිදි එ මෑ කුමරිය සිය රැකින කළ හ. ඇගේ මයිලා - සිතිර, මෑ මහ සෙනෙවි වී.

ඇය අල්ලන්නට පිරිස් ගෙනෑ ගිය අබය යකුනට හසු වියා. සත් හැවිරිදි රැකින වැඳෑ කමාව ලැබුණේ හේ පමණක් ආපසු ගියේ යැ. අද පළ වනුයේ එ තැන් සිටෑ කතාව යි.]

ඒ පෝය දවසෙකි. යන්තම් ඉර හැරුණු වෙලේ පටන් කිඹිරියංගනේ වෙල් යාය එහි ඇදෙන දනන් හට ඉඩ පාන්නට වියා. පළමු වෑ එකා දෙන්නා බැගින් ද තුන් සතර දෙනා බැගින් ද එහි ආ දනෝ දුන් දුන් සත් අට දෙනා, දස දෙළොස් දෙනා බැගින් පිරිස් විසින් ද එහි එකි. ඉර හැරී එක්-දෙ-හෝරාවක් යන විට මුළු වෙල් යාය මිනිස් යායෙකෑ සිරි ගනී. යක්, රකුස්, අසුර, නා යන සිව් හෙළ වගෙහි මෑ දනෝ එහි වූ හ.

කවුරුක් එක් අතක් බලන්නට වූ හ. එ නම් රජ මැදුර දෙස යි.

සත් හැවිරිදි රැකින අල්ලන්නට ආ විඳෑ පිරිස්, යකුන් අතෑ නැසුණු වගත්, අබා කුමරා පමණක් ගසෙකෑ බැඳී සිටෑ පසු වෑ රැකින ගෙන් අබය ලබා ගිය වගත් සැළ වීමෙන් සිව්හෙළ වගෙහි මෑ දනන් අතර වූයේ මහත් කලබලයෙකි. රජ හරසරින් රැකින දක්නා රිසි පෑ බොහෝ දනෝ, රජ මැදුරින් ද අණක් ලැබෑ එ සේ එ මෑ පෝ ද අවුත් නිමිරි-වෙල සබා බිමක් බවට හැරැවූ හ.

එ සේ රැස් වූ දනන් රජ මැදුර දෙසට හැරැවූ ඇස් පිනවන දසුන දුන් දුන් ලැබෙන බවට නිමිත්තක් සේ රජ මැදුරින් මහල් බෙර හඬත් ජය සක් හඬත් නැගෙන්නට වියා. ඒ හා මෑ සව් රජ බරණින් සැදුණු ළමා රැකින නහන ලද දළ පුඬු සේසතින් යුතු වෑ සිය ඇමැති මඩුල්ල පිරිවරා රජ මැදුරේ සඳෑල්ලෙහි සිටෑ සිය වෑසියන් දක්-වූවා යැ. ඒ හා මෑ ජනයා ගෙන් නැගී ඔල්වර සන ඉමහත් වියා. ඒ සෑහෙන තරම් වෙලා එක් දිගට පැවැත්තේ යැ. ඒ හඬ මදකට කඩ වූයේ රජ මැදුරේ සිටෑ පිට්ටනිය කරා එන උස මහන සිරුරක් ඇති එක්තරා තැනැත්තකු දුටු විටෑ යැ. ඒ ආයේ මහ සෙනෙවි සිතිර යි.

ඔහු ගේ පෑමිණිමෙන් යළි දු ඔල්වර හඬ නැගිණි. හඬ බාල වත් මෑ ඔහු ගේ හඬ ඉස්මතු වී ආයේ යැ.

“එමබා සිව්හෙළ වගේ මිනිසුනි! මේ අපේ රට යි - සිව්හෙළ රට යි. මේ අපේ රැස යි - සිව්හෙළ රැස යි. මේ කප පටන් ගත්තේත්

අප ගෙනි. එය ඉවර විය යුත්තේත් අප ගෙනි. නො එ සේ ද එමඟ අපේ මිනිසුනි!"

'එ සේ යැ, එ සේ යැ' යනු පිරිසිත් නැඟුණු හඬ යි.

'මේ රට ගංගාවලට දිය ලැබුණේ මේ බිම වෙනුවෙන් වැගිරීයුණු සතුරු රිහිරිනි. නොබෝ ද අර නිමිටි විලේ දිය මට්ටම රකිත් ඉස්සුණු රහ මතක යි නේ ද?'

'මේ රටේ කඳුවලට මාදිළිය ලැබුණේ ගොඩ ගැස්සු සතුරු මස් කඳිනි. අර නිමිටි-කැලේ මැද සොහොන් බිමේ ලොකු මැ ගසටත් උඩින් තව මැ අර පෙනෙන්නේ උන් ගේ ඒ මළ කඳත් ගොඩ යි. මේ නර හිවලුන් නිසා නරි - හිවලුන් හටත් මේ දිනවලා හරි මඟුල්!'

'මේ රටේ ගල් පෙන්වන්නේ හෙළ හදෙහි දැඩි ගුණය යි. මඩ පෙන්වන්නේ සිවිහෙළ වග සිය වග කෙරෙහි ඇති ඇල්ම යි. වැලි පෙන්වන්නේ මේ දෙස වෙනුවෙන් මේ රැස වෙනුවෙන් දිවි පිදු හෙළ විරුවන් ගේ ගණන යි.

'එමඟ කරුණයෙනි, දැන් අවුත් තියෙන්නේ නොපේ අපේ වාරය යි. මේ නිගුටු, කුස් බරු, විදෙස්සන් තවත් මේ රටේ රජයන්තට ඉඩ දෙමු ද?'

'නො දෙමු, නො දෙමු'යි යන හඬ මහ ජනයා ගෙන් පැතිරිණි.

'එ සේ නම් අද සිට අපි හැම පෝ ද මැ මේ සේ මේ පිටියට එක් වෙමු. පුරුදු වෙමු හටත්.

'අපට හටත් පුරුදු යි. මුණට මුණ ලා කරන හටත් අපට පුරුදු යි. දුටුවා නොවැ ගිය ද එ බඳු හටනෙකු පල.'

'ඔය නිවටයන් මුණට මුණ ලා එළියේ කරන හටත්වලට මින් මතු කවර ද වත් නො එනි යි සිතමි. උන් ගේ මහ එකා - විජයයා - එ ද මහරිපුරු මහ රජු ගේ මඟුල්

ගෙදර එ බඳු හටනකට ගියා නම් අද තම්-මන්තා අඩවිය උන් ගේ නො වේ. උනට පුරුදු අඳුරේ හටත් - කැලෑ හටත්. ඇයි, කැලේ සතකු ගෙන් පැවැතෙනවා යැ කියන වල් සත්කු නොවැ? අපිත් වල් සතුන් වලෙහි දි මැ දඩයම් කරමු. පුරුදු වෙමු අද සිට කැලෑගැස්මේ හටත්. ඔව්, අද මැ යමු. හිර හැරි සිවි පියවරක් යන තුරු හඬක් නො නඟා, කොළයකුදු නො සොල්වා ඉදිරියට යා යුතු. දැන් යමු.'

සිතිර ගේ මේ අණින් එ ද පෝ ද සිවි-හෙළයෝ කැලෑගැස්මේ හටත් පුරුදු වෙමින් උන් හ. සතුරු සෙනහ ඒ එක එකාට වත් නො දනෙන්නට රහසේ වටලන හැටි, එක එකා බාන හැටි කෙළවර සතුරු නාවන් වට ලන හැටි මේ සියල්ලට අණ කටින් නො වැ අතැහිලිවලින් දෙන හැටි, ලබන හැටි එ ද පුහුණු වෙමින් එ සෙනහ කැලෑගැස්මේ හටත් උගනිමින් උන් හ.

මේ අතර නිමිටි කැනි කැලය මැදින් එහි ඇදෙන සතුරු සෙනහෙකි. අඬය කුමරා හට - සිය දෙටු සෝවුරා හට - පත් අතවරය ඇසු ඔහු ගේ කනිටු සොහොවුරෝ අට දෙන සෙනහ ගෙනැ රැජන නසනුව කැලෑගැස්මේ ආ හ. මේ ඒ එන සෙනහ යි.

සතුරු නාවෝ සෙනහෙහි මුලින් ගමන් කළ හ. උන් ගේ සෙනහ කැලෑ මහ ඔස්සේ එකා පස්සේ එකා බැගින් ඇතැම් විටා කඩින් කඩ තුන් සතර දෙනා, සිවි පස් දෙනා බැගින් නාවන් ගිය මං ඔස්සේ යමින් සිටිය හ.

සිය සෙනහ පසු වූ සැටියක් පෙනුණු හෙයින් සතුරු නාවෝ කැලෑවේ එක් එළි මහනක් දකැ එ සෙනහ ලං වන තුරු මඳක් නැවැතුණ හ. අවට බලන ඔවුන් දුටුයේ තමන් පසු පසැ සිටියැ යුතු සෙනහ නො වැ තමන් වටා එහෙත් ඇතින් සිටින සෙනහ යි.

පුදුමයෙකි! එ සෙනහ නො සැලෙති; වටා සිටිනි. මේ දුටු සොහොවුරු රජ කුමරුවෝ සැලුම් ගත් හ. එහෙත් රජ තෙදින් පෝ

ඒ බවක් සිය සෙනහට නො හඟවා උන් හා සිනා සුණහ. පිළිතුරු සිනාවක් අර සෙනහින් නොනැඟුණෙන් මුත් ගේ සිනාව කෙළවර වූයේ නිකම් මැ නියැවීමෙකිනි.

පසු වූ ඔහු තුමු 'තෙපි කවුරු ද, ඇයි කතා නැත්තේ?' යි ඇසූ හ. පිළිතුරු නැති. අවසනා බැයෝ කැ ගැ හ. "කතා කැරැපියවු! කතා කැරැපියවු! තෙපි හතුරෝ ද? මිතුරෝ ද? කතා කැරැපියවු" යනුයෙන් කැ ගැ හ.

කො තෙකුත් අවටැ වූ සෙනහේ වෙනසක් නුදුටු මුතුමු හැසු හ.

"දෙයියනේ, අපි සුන්! මේ අප මැදි වුණේ සිකිරයා ගේ සෙනහට යි! කෝ අපේ සෙනහ! ඒ අපේ සෙනහත් ඉවර යි; දුන්

ඉතින් අපිත් ඉවර යි, අයියාට නම් සිකිරයා හඳුනන හෙයින් සමාව ලැබුණා. අපට නම්

ඒකත් ලැබෙන්නේ නැ." - මෙ සේ කියමින් පඬුවස්දෙව් රජු ගේ විරු පුත්තු - රැජනා නසා මිසැ ආ පසු නො එමු යි වහසි කියා ආ ඒ රජ සොහොවුරෝ - මර බියෙන් මහ හඩින් හඩින්තට වූ හ.

එ කෙණෙහි මැ වටා සිටි සෙනහින් අනෙක් ඉස්සි සිටියේ යැ. ඒ සිකිර ගේ අත යි. එහි ඇඟිලි එක්තරා සනක් දිනි. වටා සිටි සෙනහ ආ පසු ඇදෙනවා පෙනිණි.

ගෙවුණේ එක් දෙ මොහොතෙකි. බැයෝ වන මැද යළි දු තනි වූ හ. මේ පුදුමය අදහාගනු බැරි වූ දෝ ඔහු මඳක් එ තැනැ මැ උන් හ. ඉක්බිති වෙවුලමින් සෙමෙන් මඳ දුරක් ගොස් දුවන්නට වන් හ. පසු බලා හඹා එන්නකු නුදුටුව ද දිවීම නැවැතුණේ පඬුවස්තුවරු රජ මැදුරේ ඇතුළු කිළියට වන් පසු යැ.

ඉපැරැණි හෙළ ගීයෙකි

ඔනෙ මනෙ ඔනෙ පනෙ, හෙළ දිරි නොද් විරෙ!
ඔනෙ මනෙ ඔනෙ පනෙ, හෙළ දිරි නොද් විරෙ!

රම් දියෝ - රට මළෝ!
එක් පනෝ - සිය මරෝ!

වළවයි! වළවයි! වළවයි! වළවයි!

අරුත - ඔනෙ (එකා) මනෙ (මතැ; පිටැ) ඔනෙ පනෙ (එකා වැටුණත්) හෙළ දිරි (හෙළ දිරිය; හෙළයා ගේ දහිරිය (දෙධරිය) නොද් විරෙ (නො ගෙවෙයි.)

රම් දියෝ (රාමයා ගේ ජයෙහි; රාමයා දිනුවොත්) රට මළෝ (රට මැ මැරුණා නම් වෙයි) එක් පනෝ [අපෝ] (එකකු වැටුණොත්) සිය මරෝ [උන් ගෙන්] සියක් මරවූ.

වළවයි (එක් රැස් වවු!)

සරසවි විනය

ද. උ. න. විරකෝන්

සරසවිය රටෙකැ උසස් මැ අදියෙවුම් මඩුල්ලයි. එහි හදරුවන් ගේ පැවැතුම් මතැ දෙසෙකැ, රැසෙකැ, බසෙකැ, නැඟීම හෝ බැසීම හෝ රඳා පවතියි. සරසවියෙන් පට ලැබූ නික්මෙන්නවුන්, හැදුණු, හික්වුණු සැබැවින් මැ උගත් පිරිසක් නො වුව හොත්, දෙස, රැස, බස කෙමෙන් පිරිහීම කරා ඇදෙනු වැළැක්වියැ නොහැකි වෙයි. එ බැවින් සරසවි හදරුවන් ගේ විනය කෙරේ දෙසට, රැසට, බසට හිතැති හැම කෙනකුන් ගේ මැ නෙත, හිත, යොමුවියැ යුතු වන්නේ යැ.

සරසවි සිසු විනය කෙ අයුරු දැයි මෙහි ලා පළමු වැ විමැයේ. මේ විමැසුමට ඉදුරා ලක් වනුයේ ජේරාදෙණි සරසවිය යි. මෑතෙකැ ඇරඹුණු විදුලකර, විදුදය සරසවි දෙක්හි දු ජේරාදෙණි ගුරු ඇසුර වැටී ඇතත් එහි සිසුවන් ගේ විනය ඒ ආරට පත් වන්නට තව කල් පතන හෙයින් මේ විමැසුමට එ දෙක නො ගැනේ.

'සරසවි සිසුන් ගමන් කරන බසයෙකැ විළි බිය රැකැ-ගෙනැ සෙසු මහිතට යන්නට ඉඩෙක් නැ'යි යනු ගිය ද පුවත් පත්හි පළවුණු සැළයෙකි. සුරායෙන් මත් වැ, ඉතා මැ පහත් නොසැබී ගී සින්දු කියමින් මහිතට උසුළු විසුළු කරමින් බස් රියවලැ ගමන් කරන මේ සරසවි සිසුන් නිසා, ජේරාදෙණිය පැත්තේ නුගත්, එහෙත් හැදුණු ගම් වැසියෝ හවසැ බස් රියෙන් කළ ගමන් නැවැත්වුහු ල.

නොබෝ ද සරසවියේ සිසු මුළුවෙකින් ඇරිසුමක් ලැබූ එහි දෙසුමකට පැමිණි රටේ ඉහළ නයුවකට ඔවුන් ගේ දින, නිවට, පහත් පැවැත්මෙන් විදින්නට සිදු වූ ගැහැටේ පවත් රට පුරා පළ වියැ. තමා ගේ නිවහන

වෙතැ පැමිණි සතුරකු වුව ද ඉතා ඉහළින් පිළිගෙනැ, සගන්නා ගුණයෙන් හෙබි දූයෙකැ මොවුන් ඉපැදීම දූයේ නොවාසනාව නො වේ ද?

මහනුවර පැත්තේ දැ හිතැති හෙළයන් මේ සිසුනට සුදුසු සැගැනුම් කළ හ යි ඇසු බොහෝ දෙනෙක් සැනැසුණ හ. සරසවි සිසුවකුට මහනුවරට යැමට නොහැකි වන කරමට මැ ඒ නුවර වැස්සෝ සැගැන්ම ඉතා ඉහළින් කළ හ. කළ යුතුත් ඒ මැ තමා. මින් වියරු හුණු නිවට සිසුවෝ ඉක්බිති කුමක් කළෝ ද? සරසවියේ මැ වදරුවකු වට කොටැ ගෙනැ ඔවුන් අත් පාවල සවිය පෙන්වමින් ගුරු පිදුමක් කිරිමයි ඒ. ඒ අභි-සක වදරුවාට මේ සිසුන් කළ හිරිහැරයේ පවත් මහනුවර හබ හලෙකැ දී එළි විණි. ඒ ඇසු හැම කෙනකු මැ දෙමනස පළ කළාට සැකයෙක් නැති.

සරසවියේ සිසු සිසුවියන් ගේ තැනැති හැසුරුම් ද පිළිකුල් දනවයි. මුදු හළ හරකුන් මෙන් තරුණ-තරුණියන් නිදුල්ලේ හැසි-රෙන හැටි, හන්තානයේ කඳු පා මුලැ පදුරු අස්සේ සැහැවෙමින් වුවමනායෙන් මැ අතර මං වන හැටි රහසෙක් නො වේ.

මේ දැක්වුයේ සරසවි සිසුන් ගේ පවත් බිදෙකි. මොවුන් මේ හැටි විනයෙන් පිරි හීමට හේතුව කිමෙක් දැයි අපි දන් විමසමු.

හැරෙමු අපි අපේ යටගියාව දෙසට. අනුර-පුර, පොලොන්නරු, දඹදෙණි, කෝට්ටේ සමයයන් හෙළ යටගියායෙහි ඉතා ඉහළින් සඳහන් වෙයි. මේ සමයයන්හි රට රැජැසු බොහෝ නැණවත් රජවරුන් රට සෙමෙහි තුබූ ඉක්බිති කෙළේ රැටියන් වහරන බස විදුහුරුවැ රසවත් වැ සැබීමත් වැ සකස් කිරීම යි. තන්හි තන්හි මහ පිරුවන් පිහිටුවා උගතුන් බිහි කරවා, ඔවුන් ලවා සුදුසු පත

පොත කරවා, ඒ පත පොත දනන් අතර පතුරුවා ඉන් ඔවුන් ගේ හැඟුම්, සිරිත්, චිරිත් හැඩ ගස්වා, රට දියුණු කළ හ ඔහු. ඒ නිසා මැ යි එ ද අප ගේ රටේ තතු අසන දකින නොරටුනුදු අද විස්මයට පත් වන්නේ.

ඒ සියල්ලට මැ හේතු වූයේ ඔවුන් වැහැර-වූ බයේ වියුහුරු බවත්, රසවත් බවත්, සැබීමත් බවත් යැ. මේ අපට පමණක් හිමි වූවෙක් නො වේ. ලොවේ අනෙක් දියුණු රටවල් දෙස බැලුව ද ඒ ඉතා පැහැදිලි යැ.

ජේරාදෙණි සරසවි සිසුවන් ගේ විනය මෙ තරම් පිරිහීමට එක් මැ හේතුව ඔවුන් දෙඩන ලියන, කියවන බයේ පහත් බව මැ යි. ජේරාදෙණි සරසවියේ ඇතැම් වදරු කෙනකු ද, ඔවුන් ගේ සවුචන් කිහිප දෙනකු ද ලියා පළ කොටැ ඇති, ඉතා පහත් පෙළේ පත පොත මැ උගන්නට ඇණැවීම මේ වනසට හේතුව යි.

ඔවුන් ගේ පත පොතින් උපුටාගත් තැන් කිහිපයක් දැක්වියැ යුතු වුව ද එයේ කිරි-මෙන් එඩිය කිළිටි කිරීමේ පවට අපි නො නැමෙමු.

මේ වැනි නොහොබනා, පහත් අදහසින් පිරුණු පත පොත උගන්නා සිසුන් ගෙන් හොඳ විනයක් පැනියැ හැකි ද? මේ වැනි පත පොත පළ කරවන ගුරුන් කෙරේ සිසු-වන් තුළැ ගුරු බැතියෙක් පහළ වේ ද? තුරුණු වියේ පසු වන සිසුවන් ගේ සැහැවුණු නුරා හැඟීම එළියේ මැ කම්පසට පමුණු-වන්නැ යි කැරෙන අණක් බඳු නො වේ ද මේ සිසුවන් උගන්නා පත පොත? ඉතින් සරසවි සිසු විනය පිරිහීම පුදුමයෙක් ද?

මේ නොසැබි පත පොත නිසා නොමහට වැටෙන්නෝ සරසවි සිසුහු පමණෙක් නො වෙති; සරසවි පිවිසුම් පෙළේ උගන්නා සිසුවෝද වෙති. සරසවි පිවිසුම් පිරික්සුම සඳහා සැපැයෙන පැත පත්හි බෙහෙවින් මැ සඳහන් ලබනුයේ මේ නොසැබි පත පොත පිළිබඳ පැත මැ යි. ඒ නිසා මැ ඔවුනට ද මෙ පොත් උගන්නට සිදු වෙයි. බෙහෙවින් මැ මේ පොත් උගන්වන්නෝ ජේරාදෙණි සරසවි පට ලද්දෝ යි. ඒ පොත්හි එත දැ පිළිබඳින් කම්පසට හැරුණු අත් දැකීම ඇති ඔහු ඒ පොත් මැනැවින් ඉගැන්වීමෙහි හපන්නු යැ. සරසවි වදින්නට කලින් මේ සිසුවෝ ඒ පොත්හි සඳහන් වන දැයින් ඇවිස්සුණාහු වෙති. සරසවි වන් කෙණෙහි ඔවුන් ගේ ඇවිස්සුණාවූ හැඟීම කම්පසට පමුණුවන්නට අවසර ලැබෙයි. එ බඳු පරි-සරයෙකි ජේරාදෙණි පරිසරය.

අද සරසවි පිවිසුම් පෙළෙහි උගන්නා සිසුන් ගේ විනය ද ඉතා තදින් පිරිහීමට හේතුව මේ මැ යි. ගාල්ලේ මහ විදුහලෙකැ සිසුවකු ගුරුන් ති දෙනකුට පහර දීමේ පුවත ඊට එක් නිදසුනෙකි.

සරසවියේ සිංහල උගන්වන පසේ ඇතැම්, පුවහුරු, ඇදුරු කෙනකුත් ද, ඔවුන් ගේ සවුචන් පෙළක් ද, පහත් පොත් ලියා, හෙළ බස, සිරිත් චිරිත්, ගුණදහම් ඇ පලවන්නට තැන් කරන බව පෙනේ. ඔවුන් ගේ ඒ තැනට විරුදු වැ සියලු දැ හිතැති හෙළයෝ නැඟී සිටුන්වා!

එඩිය වැඩියේ හෙළ එඩි වඩවන්නට යි.

හැදි කරගය (දිනු පබද)

සිංහලයා පැවැතෙන්නේ තමා ගෙනැ හි කියනු අසා විජය හට සිතුණු දැ.

මානරු හේ. මා. සරණපාල

මු)පෙර කළ පින් පල දෙන සේ මැ යි. පිය මහ රජාණන් ගෙන් ද රැටියා ගෙන් ද සිදු වන්නට ආ කරදරවලින් බෙරි පැමිණි මා නො වෙද මේ සිංහලයන් උන් ගේ දෑ ගොඩ නැඟුමට මුල් වූ පුඟුලා සේ සලකන්නේ! ඇයි මේ නිවට සිංහලයනට මුල අමතක වී තිබෙන්නේ?

මා සමහ සත් සියයක් පිරිස පැමිණි බව සැබැව් එහෙත් මෙහි සිටියෝ පඹයෝ ද? යක් නා රකුස් ඇ විසින් බෙදී සිටියෝ මිනිස්සු නො වෙති ද? උන් ගේ තුබුණු නිවට බව නිසා නො වෙද මා වැනි පව්ටු අවජාතක-යකුට මුළු දෑ ම පාවා දුන්නේ? එ ද මුන් ගේ තුබුණු නිවට කම් තවමත් නො ගියා සේ යැ. නැ, නැ, එ ද නිවට එක් ගැහැනියක පමණයි සිටියේ. ඇගේ දැ විරුදු ගතියට නිසි පිළිතුරු මයිලණුවන් ගෙන් ම ලැබුණා. එහෙත් අද නිවට රැළක් ම සිටිනවා. අහෝ! එ ද මේ සිංහලයන් ළඟ තුබූ දැ ඇල්ම කොහි ගොස් ද? එ ද එ ම දැ විරුදු සැකිරිය ගේ උපා නුව-ණින් ම ගැලැපුණා වීනා අප සත් සියයක් දෙනට ම සිදු වනුයේ මේ පොළොවේ පස් යටට යන්නයි. දැ සැකිරියක වුවත් ඇයට කො තරම් තියුණු නුවණක් තිබිණි ද? ඒ මගෙන් ලැබුවෙක් නොවේ. පුදුමයි එ ද ඒ සිංහල ගැහැනියක ගේ තුබුණු උපා නුවණේ තරම්!

අහෝ සිංහල මොවුනට අද කිනම් යකකු වැහිලා ද? හා, හා, මට දැන් පෙනෙනවා. ඔව් අර ඉංගිරිසි, පුරුකුගිසි, ඕලන්ද යන පරයන් තමා මොවුන් ගේ තුබුණු දැ ඇල්ම, දෙස ඇල්ම, රැස ඇල්ම සුන් කෙළේ. එහෙත් උන් ගෙන් ගැලැවී අද නිදහස ලබා තිබෙනවා. ඇයි මොවුනට දැන් වත් නිද-

හස් වැ සිතන්නට බැරි? එ ද මොවුන් ගේ රට, ඒ යක් රකුස් නා නර දෙවුවන් ගේ ලෙඹින් පොහොණි වී ඇති මේ දෙස එ ද කොතරම් මනරම් වැ, සිරිමත් වැ බැබලිණි ද? එ ද මා පැමිණෙනැ විට ඒ දැ සැකිරිය පවා කපු කටිමින් සිටියා! ඔව් එ ද සිටි සිංහලයෝ එඩිතර ළය ඇති සිංහලයෝ, තම ඇඳුම් සපයාගැනීමට විදෙසි පිහිට නොපැතුටෝ ය. අනුන් ගෙන් තමනට ඇවැසි දැ ලබාගැනීමට උන් ගේ හද කෙසේ වත් නො නැමිණි. ඔව් මතක යි, එ ද සිටි යක් රජ කො තරම් ඔදවත් තෙදවත් හදින් යුතු වැ සිටියේ ද? කො තරම් තුටින් කල් ගෙවූයේ ද? එ ද ඒ දැ සැකිරිය ගේ උපා නුවණින් ඒ මහ රජු මළවුන් අතරට යද්දී ද සිටි සැටි! මේ මේ දැන් මා ඉදිරියේ එ තුමා සිටින්නා සේ පෙනෙනවා. ලාට රට මා පියා හට වත් එ තරම් වටනා ඉමනහර ඇදුම් කට්ටලයක් නො තිබිණි. ඒ හෙළ මහ රජු ගේ මහල අවමහලක් කරවා මා කළ අපරාදය දැන් මතක් වන විටත් මා හද කකි-යනවා. ඔදවත් තෙදවත් සිරිමත් දෑයෙක මහ රජු හට කළ ඒ විපත මොහු අද ඇති රහින් දැනිත් නම් ම-ගේ මව් රැටියන් ගෙන් පවා ඊට පළි ගන්නවා නිසැක යි.

ඇයි දැන් වත් නොවහල් හැඟුමෙන් යුතු මිනිසුන් ලෙස මොවුන් නැඟී නොසිටින්නේ? ම-ගේ රැටියන් ගේ ලේ මොවුන් ගේ ගතෙහි ඇතිවිය නොහැකි නො වේ. ඔව් ඒ නිසා තමා මගේ මව් රට වූ දඹදිවටත් දඹදිවියාටත් තවමත් මුත් හිස නමන්නේ.

පරගැනියාව ඉහළින් තකන මහ කුහුවන් ගෙන්, අද මේ දෑ පිරි ඉතිරි ගොසිනි. අහෝ එ ද මේ බසෙහි තුබූ සුමිහිරි සුමට බව! හැම අතින් ම පැමුණුණු පරසතුරු උවදුරින්

ඒ අගනා නිදහන වැසි ගියා. එහෙත් අද එහි රසය නැවතත් මතු වෙමින් පවතිනවා. ඔව් ඒ හෙළ බස් දෙව් දුව නැවැත් කරෙලියට එන්නට උසහනවා. සිංහලයන් ගේ යටගියාව මතු වී එනවා. බසෙහි රසෙහි දෙසෙහි යටගියාව සිංහල හදවත් එබීමත් කරමින් නැගී සිටිනවා. ඒ නම් අපට සුබ ලකුණක් නො වේ!

දෙසට රසට බසට හිතැති සිංහලයෝ, ඔව් ඒ යක් නා රකුස් අසුර පරපුරින් එන එබිකර පුභුලෝ තවමත් සිටිති. පරගැතියාව මහ ඉහළින් තකනවුන් හට ඒ මහ විරුවන්, බසෙහි රසෙහි දෙසෙහි යටගියාව ගැන පවසන දෑ නයාට අපු කොළ සේ මැ යි.

මේ විපතට මුල පිරුවේ මා මැ යි. මගේ හිස ගිනි ගන්නා සේ දැනෙනවා. මුළු දෑයට ම සතුරු වූ මා නියා ම අකල් මරු වසගයට පත් ඒ රුබර ගැහැනියට, ඔව් නොවක්

සිතින් පතිවත පිරු ඒ හෙළ කතට මා කළ දෑ! මට ද වෑ ඇයට ලැබුණු පුතණුවනට ද දියණියනට ද කළ සතුරුකම් මතක් වන විට අසියෝ ඉවසන්න බෑ! අහෝ මේ සිංහලයන් මුළු වී මා මහ විරුවකු සේ සලකන හැටි! මට වුවත් දැන් නම් මේ ඉවැසිය නොහැකි යි! මොවුන් හෙළ දෑයේ පියා ලෙස මා සිහිකරන හැම විටෙක මැ මගේ හද පුපුරා දෙදරා යන වේදනාවෙකින් වෙළී යනවා. නිවට මා අමතක කරන්න සිංහලයෙනි. අමතක කරන්න. ඔබ දෑය දෙකඩ කොටු අරගල ඇති කළ මා විරුවකු සේ නො මැ සලකන්නෑ. මා ඔබ ගේ සතුරකු ලෙස මැ සලකන්නෑ. මා සමහ පැමිණි පිරිස සතුරු රැකක් සේ මැ සිතන්න. ඔව් ඔබේ මුතු - මිත්තෝ එ ද මෙහි සිටි යක් නා රකුස් අසුර මහ දනා යි. උන් සිහි කරන්න. උන් තතු සොයා ඇත්ත දැනගන්න. නියම හෙළ විරුවෝ ඔහු මැ යි. මා අමතක කරන්න සිංහලයෙනි, මා අමතක කරන්න.

ගැදි තරග පල

- මුල් තැන - මාතර, හේ. මා. සරණපාල
- සමත් තැන - i පහළ කිඹියේ, අ. පොන්නම්පැරුම
- ii ,, ,, නදයෙන් පොන්නම්පැරුම

මිලගැ පැබැඳුම් තරගය

ගැදි තරගය

- මෑය - නිදහස
- දිනු පබඳට නිලිනය - ගල්කිස්සේ, සාන්ත තොමොසු විදුහලේ විනායු, කි. නි. ජයසිංහ සූරින් ගෙනි.

පැදි තරගය

- මෑය - වෙහෙර මහ දේවිය පුතුව දුන් ඔවදන
- දිනු පබඳට නිලිනය - දෙහිවලා කරගම්පිටියේ, කුමරි පාසලේ විනායුච්චි ඇඩලින් කෝපරහේවා දේවින් ගෙනි.

ඔබේ පැබැඳුම් මාරතු 10 ට පෙර ගල්කිස්සේ, හුඵදගොඩ පාරේ 20/1, එබියෙහි සකසුවන් නමට එවුව මැනවි.

'පාරිභාෂික' පටලාවිලේල

රජයේ බස සිංහලය වූ ද සිටෑ සිංහල සිප් වදන් වෙනුවට කිසි බසකට නැති 'පාරි-භාෂික ශබ්ද' යන්නෙක් සිංහලයා පිටෑ පැටෑවෙන්නේ යි.

'පාරිභාෂායෙන්' වැඩ ගන්නට තැනැත්තුවෝ අවුලෙන් අවුලට මෑ වැටුණෝ යි. එහෙත් 'පාරිභාෂාව' රකින්නට සම්භරු තැන් දුරු හ. උනට නිසි පිළිතුරු සපයන්නට දෝ රජයේ විදිලි අදිකාරියන්, ලංකා පිරිතෙල් මඩුල්ලක් සුදුසු හෙළ වදන් තනා වැඩට ගත් හ.

ඒ හෙළ සිප් වදන් හැකි තරමින් රටට දෙන්නට ගත් තැනෙකි මේ.

(ගිය කලබිති)

- Radiate** රවිසුරයි (අර+විසුරයි)
- Radiation** රවිසුරුම
- Radiator** රවිසුරනය
- Radio** රෙදෙව්ව (අර+දෙව්)
- Radio-active** රෙදෙවු-කුරු
- Radio-active energy** රෙදෙව්-කුරු ඔද
- Radio ceylon** ලක් රෙදෙව්ව
- Radio communication** රෙදෙවු සැළකුරුව
- Radio compass** රෙදෙවු කොන්පවසුව (කොන්+පවසු)
- Radio frequency** රෙදෙවු නිතැරියාව
- Radio-metal** රෙදෙවු-ලොහො
- Radio-telephone** රෙදෙවු-තෙලපවසුව
- Radio-valve** රෙදෙව් වැළිවෙය
- Radius** අරය
- Rainfall** වැසිවැටුම
- Rain gauge** වැසි මිමම
- Ratchet** පැතිරැදිය (පැති+රැදි)

- Ratchet brace** පැතිරැදි බුරුමය
- Rate (verb)** එකගවයි (එක+අගවයි)
- Rate (noun)** එකැගිය
- Rate load** එකැගි බැර
- Rate of flow** ගැලි එකැගිය
- Rate unit** එකු එකැගිය
- Rating** එකැගියාව
- Rating factors** එකැගි අස්
- R-C Coupled amplifier** රො-පෙ, දැදු කරයනය
- Rheostat** රොදුසිටුව
- React** පිළිකුරයි
- Reactance** පිළිකිරිය
- Reaction** පිළිකුර
- Reactive load** පිළිකුරු බැර
- Reactive factor** පිළිකුරු අස
- Reactive Non - නොපිළිකුරු**
- Reactivity** පිළිකිරියාව
- Reactor** පිළිකරනය
- Receive** ලබයි
- Receiving station** ලැබුම් පොළ
- Re-check** පිළිසරික්සයි (පිළි+සරි+ඉක්ස)
- Re-close** පිළිවසය
- Re-closer** පිළිවසනය
- Re-closer, Auto** සිය-පිළිවසනය
- Reclosure** පිළිවැස්ම
- Recommend** හුවාපායි
- Recommendation** හුවාපෑම
- Reconsider** පිළිසලකයි

දිනුන ටබලා

I

මුරුංගා මිටියේ විත්තිය කාලිංග

අප උපන්නේ ලංකාවේ උතුරේ මුරුංගා ගසෙක යි. අප කුඩා කාලයේ දී ඒ පළාතේ හරියට කලබල තිබුණා, සිංහල එපා කියලා. දිනක් මිනිසුන් අපේ ගහ යට රැස්වී 'සිංහල පනත' කියන පොතක් පිලිස්සුවා. එ ද ඒ මිනිසුන් කෑ ගැසූ සැටියට මට හිතුණා මුළු ලෝකෙන් ම සිංහල නැති වුණා කියලා.

දවසක් මිනිසකු අපේ ගහ යටට අවුත් අමුඩයක් ගසනවා අප දුටුවා. ඔහු ගසට නැංගා, අප කඩා බිමට දූමිමා, මිටියක් බැඳ කඳ තබාගෙනා ගියා. ඩහදිය සමඟ මුසු වූ තලතෙල් සුවද විදිමින් අප යාපනේ දුම්රිය පොළට ගියා. අප අතරේ වැඩි දෙනකුට පණු අමාරුව තිබුණා.

එහිදී අප යාල් දේවී දුම්රියට නැංගා. අප සිටියේ දූල් අසුනක් උඩ. අප සිටි අසුන යට අසුනේ තුන් දෙනකු සිටියා.

ඉන් ලොකු පිරිමි තැනැත්තා වේට්ටියක් ඇඳූ සිටියා. ඒ වුණත් සමහර විටෑ කකුල් දෙකම පෙනෙන්නට තිබුණා. ඔහු කකුල් දෙක නමා අසුන උඩ ම තබාගෙනා යි සිටියේ. කොතක් පත්තුවන යම් කිසිවක් කටේ තිබුණා. වරින් වර ඔහු ගේ කටින් වලාකුළු පිටවුණා. තවත් සමහර විට, කට හරහා ඇඟිලි දෙකක් නමා පොඩි වැස්සක් පිට කළා.

ගැහැනු තැනැත්තිය තද නිල් සාරියක් ඇඳ නළලේ රතු කිතක් තබාගෙනා සිටියා. ඒ දෙ දෙනා ගේ පුතා ඒ ලහම වාඩි වී සිටියා.

ඔවුන් කොළඹ කොටුවෙන් බැහැලා තවත් දුම්රියෙක නැග ටික දුරක් ගියා. ඊට පස්සේ අප ආවා 'කොලේජ්' කියන තැනකට. මා ආයේ වේටිය ඇඳ සිටි තැනැත්තා ගේ කර උඩ.

ලමයා කාමරයක් ඇතුළට ගියා. අනෙක් දෙ දෙනා අපත් තුරුලු කැරගෙන වඩේ කකා ගහක් යට හිටියා.

ඉර මුසුනේ දී විතර ලමයා ආපසු ආවා. අම්මා 'ෂරියා' කියා ඇහුවා. ලමයා 'නල්ලම්' කිව්වා. ඊලඟට අප බසයෙක නැඟී ගෙදරකට ගියා. අප කනප්පුවක් උඩ තැබූ ඔවුන් වාඩි වී වට පිට බැලුවා. තවත් උතුරේ යාළුවන් හුඟක් හිටියා. අප හොඳට අසුනන සුරුවු මිටි, කොටට කෙලොගි මිටි, සක්කර මලු, එළවළු කුඩා බොහෝ ම තිබුණා.

කාකි කලිසමක් ඇඳ සිටි මහත්මයකු වේටිය ඇඳ සිටි අපේ යාළුවා සමඟ කාමරයකට ගියා; ටිකුකට පසු එළියට ආවා. අපේ යාළුවා අප දිහා ඉතා ආදරයෙන් බැලුවා. "එල්ලාම් ෂරි" කියා බිටියට කීවා. තුන්-දෙනාම ඉතා සතුටින් ගියා.

ඒ අතරේ පණු අමාරුව තිබුණු සමහරුන් කනප්පුව කැත කළා. එයින් වුණේ අපට වැල්ලවත්තේ වෙළෙඳ පොළට යන්න යි.

II

බල්ලා හිවලාට කළ ආරාදනය

රත්මලානේ
කු. ම. විජේසූරිය
1964 පෙබරවාරි 4,
තිදහස් ද
ගොවි දොර දී ය.

සෙත් වේ වා!
මා පෙම්බර හිවල්හාමි,
අලුත් අවුරුද්දට සුඛ පතමින් ඔබ අපේ කුකුළුහාමිට එවූ ලියමන ඔහු මට පෙන්වුවා.

එහි ඔබ මා ගැනත් සඳහන් කොට තිබුණා. එහෙත් ඔබ මා ගැන වැරදි වැටැහීමක් ඇති කැරගෙන ඉන්නා බව ඒ ලියමනින් පෙනෙනවා. ඒ වැරදි වැටැහීම අත්හරවන්නට යි මේ පත ඔබට එවන්නේ.

ඔබ කැලේ උන්නත් මා ගමේ උන්නත් අප සොහොයුරන් බව ඔබට අමුතුවෙන් කියා දිය යුතු නො වේ. සොහොයුරන් අතරේ දඹර ඇති වීමත් එ හෙයින් වෙන් ව විසීමත් මිනිසුන් අතරේ පවා ඇති සිරිතෙකි. එහෙත් ඒ වික කලකට පමණෙකි. පසු ව තමන් ගේ වැරදි තමනට ම වැටැහුණු කල අර සැරැහි දඹර අමතක කොට සමඟි ඒම ද සිරිතෙකි.

III

මාතර

ප්‍රියාල් ද සිල්වා

ලොවේ ඔක්කොම අම්මාවරුනට වඩා හොඳ අම්මා අපේ අම්මා යි. ඒ වාගේ ම ලොවේ ඔක්කොම නුවරවලට වඩා හොඳ නුවර මා උපන් මාතර යි.

මාතර උපන්නෝ එ සේ මෙ සේ අය නො වෙති; නම ගිය කිවියෝ ය, පඩිවරු ය, ලක් දිව හෙලා වූ මහ පඩි කුමාරතුංග මුනිදස, එ සේ ම වාසල මුදලි ගුණවර්ධන ආදීහු මාතර දෙස උපන් අය යි. අදත් මාතර මහ උගත්තු මහ කිවියෝ වෙති.

මෙහි උපන්නන් කිවියන් කරන අමුතු බලයක් මාතර ම තියෙනවා. එ නම් සොබා දහමින් ලැබුණු ලස්සන වටපිටාව යි.

මාතර පාලම උඩ සිට උතුරට හැරී බලන විට නිල් වලා කුළු සිඹගෙන එන්නා සේ පෙනෙන නිල්වලා ගහ කො තරම් තෙත්කලු ද? දකුණින් පෙනෙන මුදු වෙරළ කො තරම් මනහර ද? වෙරළේ සීමාව තෙක් විහිදෙන ලන්දේසි කොටුවක් පරණ ඔරලෝසු කණුවක් නො බලන්නේ කවර ඇස් ද? ඡෑ! මාතර කිරි-පැණි!

(ස-වැන්න)

ඔබෙන් මට සිදු වූ වැරදි නැතත් මගෙන් නම් ඔබට සිදු වූ වැරදි ඇති බව මා පිළිගන්නවා. ඔබට අපේ ගොවිපළට එන්නට බැරි මා නිසා නම් ඒ ගැන මා කනගාටු වෙනවා. මෙයට පස්සේ මගෙන් ඒ වැරද්ද සිදු වන්නේ නැ.

ගොවිභාමිටත් ඔබේ අභිසක කම ගැන මා කීවා. ගොවිභාමිතේටත් කීවා; කුකුළු භාමිටත් කීවා. ඒ කවුරුකුත් ඔබ පිළිගැනීමට එක පයින් ඉන්නවා.

ඔබට සුදුසු සැලැකිල්ල දක්වීමට මා ඉන්නේත් එන මහ බලාගෙන යි.

ඒ නිසා මෙ දුටු වහා ගමට පැමිණෙන්න. මෙයට-නොවෙනස්, බලුභාමි.

IV

හොල්මන

මොරටුවේ මී. ර. ල. කුරේ

“අන්න, අර බලන්න, ඒ හොල්මනෙක් නේද?”

මා මෙ සේ කියත් ම ආත්තම්මා මා පෙන්නු දෙස බැලුවා ය.

‘ඔව්, පුතේ, ඒ තාප්පේ උඩ කවුරුන් දෝ ඉන්නවා තමා’ යි ආත්තම්මා කීවා ය.

එ විට වෙලාව රෑ හත පමණට ඇති. ඒ සොහොන් බීමේ තාප්පය යි. අප යමින් උන්නේ ඒ දෙසට යි. ඒ තාප්පය අයිතේ වූ මහින් ගොස් අපේ මාමා ගේ ගෙදරට යා යුතු ව තිබිණි.

අප නැවැතුණා සමඟ ම හොල්මන තාප්පයෙන් බසිනවා පෙනිණි. ඔහු ගේ කටේ ඇවිලෙන ගිනි පුපුරෙකි!

මෙන්න එ විට ම හොල්මන අප දෙසට එනවා! අපි ආ පසු දුවන්නට හැරුණමු.

‘බය වුණා ද? ඒ මම! එපා දුවන්න.’

මෙ බසින් හැරී බලන අප දුටුවේ සුරැට්ටු-වක් උරමින් අප දෙසට ආ මිනිසෙකි.

(සත් වැන්න)

පැවැත්වීම

1. අමාචතුරු ගැට

අමාචතුරු විවරණයෙහි (කුමාරතුංග) ගැට තැන් කීපයෙකි. ගැට වැ වැටෙනුයේ මෙහි අරුත් නො වැ විසරණය යි. මේ යෙදුම් හරි ද?

- (i) මේ නුවටහු බුදුන් විසින් මැ විනෙය වෙයි. (48 පිට)
- (ii) අප ගේ කුලයෙහි දැරියෝ නම් රන් රිදී ඇ දයාද දී කලත්‍රයට යැවූ විරිහි නම් නැති. (41 පිට)
- (iii) නුවට පුළුන්තා ද නිවට කිව. (41 පිට)
- (iv) මම පුරවයෙහි සමය නොදන්නා වන බැවින් මහණ ගොයුම් හට වාදරෝපණය නොකෙළෙමි. (44 පිට)
- (v) මම තොප සතර දෙනා එක් පැනයක් පුළුස්මි. (42 පිට)

නෙල්සන් විකුමසේකර

කැකිරාව.

(i) 'නුවටහු..... විනෙය වෙයි.' යනු සැකෙවි වැකිය යි. මෙහි පවසුව (ආබ්‍යා-තය) වෙයි යනු යැ. ඒ එක් බස් යැ. පැවැසිය (උක්තය) නුවටහු යනු යැ. ඒ බුහු බස් යැ. විනෙය යනු පැවැසි පුරුව (උක්ත පුරකය) යි. ඒ එක් බසි. පැවැසියට වඩා පුරුව මැ වැදගත් බව හැඟවුව මනා තන්හි පවසුව, පුරුව අනුව මැ තබනු නියර යි. ඒ අනුව මේ වැකිය නිවැරදි යැ.

'ඔබ මහ කිවියෙක් වෙත් වා' (විරිත් වැකිය) යනු කුමරතුභවන් ගේ මැ යෙදුම්. එ තැනැ පැවැසි පුරුව ගන්නේ දෙ වැනි තැන යි. එ හෙයින් මුල් තැන් ගන්නා පැවැසිය අනුව පවසුව බුහු බසින් තැබුණු බව ද සැලැකුව මැනැවි.

මේ නියමයන්

- (i) ඒ කොලවා මම විමි
- (ii) ඒ කොලවා මම වි යැ.

යනු දු නිවැරදි ගුණයෙන් එක් බඳු යැ. පළමු වැන්නෙහි පැවැසිය වැදගත් තන්හි ලා ද, දෙ වැන්නෙහි පැවැසි පුරුව වැදගත් තන්හි ලා ද සලකා පවසුව තැබිණි.

මේ හෙළ බසේ වෙසෙසි වැකි රිති අතුරින් එකෙකි.

(ii) '.....දැරියෝ..... යැවූ විරිහි නම් නැති' යනු නිවැරදි යැ. විරිහි යනු විරුහු යන්නෙහි මැ පෙරැළිය යි.

(iii) පුළුන්තා යනු කිව යන්නෙහි කම් (කර්මය) යැ. පුළුතු + ආ > පුළුන්තා. පිළිවිසු දැ යනු යැ පුළුන්තා යන්නෙහි අරුත.

(iv) නොදන්නා වන බැවින් යන තන්හි නොදන්නා යනු වන යන්නෙහි කම් යැ. නොදන්නා තැනැත්තකු වන නිසා යැ යි එහි අරුත් සලකන්නේ යැ.

(v) සතර දෙනා යනු පුළුස්මි යන්නෙහි කම් යැ. 'පුළුස්මි' යනු සකම් (සකර්මක) ගුණයේ පවතු වෙකි. (ධාතු වෙකි.)

- සකසු

2. රේඛ වදන් වැළ

පහතැ පෙනෙනුයේ ඔබින් විමසා එවුණු ඉංගිරිසි වදන්වලට අප සලකවන හෙළ වදන් යැ.

- සකසු

Tourist - දසුන්සැරි. (දසුන් + සැරි = දසුන් සඳහා සරස්න්නා)

Tourism - දසුන්සැරියාව

Custom Barrier - රේඟු වැට
 Terminal Building - නිමා පහසු
 Storage Receipt - ගබඩා ලදුව
 Pay Voucher - ගෙවුම් වැයපත
 Cash Book - මුදල් පොත
 Accountant - ගණකරු (ගණන් + කරු);
 ගණකරු
 Preventive Office - වැළැකුම් කමිදෙරුව
 Demurrage - පමා වැය
 Ullage - පිරුමඩුව (පිරුම් + අඩුව)
 Rate of Duty - නිරු එකඟිය
 Statement of evidence - දෙස් පැවැසුම
 ,, ,, accounts - ගණන් ,,
 To Make a Statement - පැවැසීමක් කිරීම
 ,, ,, declaration - දිපැවැසුමක් ,,
 (අදි + පැවැසුමක්)
 To Make Proclamation - පිරිපැවැසුමක්
 කිරීම
 To Make a order - අණක් කිරීම (ඇණැ-
 වීම)
 Checking - සරික්සුම (සරි + ඉක්සුම)
 Passengers Baggages - මැහි ගමන්බඩු
 Packages - පොදි
 Fumigation - දුම්කැවීම
 Fumigate (v) - දුම්කවයි¹
 Fumigatorium - දුම්කැවුම්ගරය

Disinfect (v) - නිවීසවයි¹ (නි + විසවයි)
 Dangerous cargo - උවදුරුසුලු නැව්බඩු
 Perishale ,, - නැසෙනසුලු ,,
 Inflammable - දැල්වීසුලු ,,
 (දැල්වෙනසුලු)
 Smuggler - මගඩියා
 Smuggling - මගඩියා, මගඩියම
 Smnggle - මගඩි¹
 (මහැ + ඇදී > මහැදී > මගඩි මහැ රැකැ
 සිටැ ඇදැගැන්මයි - පැහැරැගැන්මයි
 මො.)
 Examination - සෝදිසිය
 Examine (v) - සෝදිසියයි¹
 Investigation - සවික්සුම
 Investigate - සවික්සයි¹ (ස + ඉක්සයි)
 Inspection - පිරික්සුම
 Inspects (v) - පිරික්සයි¹
 Inquiry - විමැසුම
 Inquire - විමසයි¹
 Allowance - ඉඩවරය
 Allow - ඉඩවරයයි¹
 Permit (n) - අවසරය
 Permit (v) - අවසරයයි
 Licence (n) - වරය
 Licence (n) වරයයි¹

(ඉතිරි යි.)

* * *

කෘතූන් කිවන් - සිය බස කෙලෙසා අපට
 නිදහසෙක් නො මැ ලැබේ - සටන් ගන්නා හෙළ බසින්
 - කුමරකුහු මුනිදස්

1. බල ගණයෙහි වැටේ. (බලා (බලයි) බලනි, බැලී, බැලූ)

සමාජය

- ජවනා

පෙනෙන නොපෙනෙන අයුරින් හැම තැනැ සරන පවතා, එඩියට විටැ විටැ රසවත් පුවත් ගෙනෙයි.
තැන - කොළොඹැ ලොකු විදුහලෙකැ පහළ පාසල.

ලොවේ සියලු මල් පරදවන මල් යැ, බිලිඳෝ නම්. අභිංසක බවේ පරම පිළිබිඹුවත් එ මැ බිලිඳෝ යි. බිලිඳුන් දුටු නෙත් නිවේ; සිත් සැනැහේ. එ හෙයින් මා-පියෝ එහි උරුම සැප විඳින්නෝ යැ.

මා-පියන් ළඟට මේ බිලිඳු සැප විඳින්නෝ නම් එ මැ බිලිඳුනට උගන්වන ගුරුවරු යැ.

දූන් පාසල්හි නව වසරේ නව වාරය යි. නව පනපොත ගෙනැ නව ගොල්ලට ගොස් නව පැටුම් උගන්තා මේ නව බිලිඳුන් ගේ සොම්නස් බර මුහුණු දකැගන්තට මම ද හරි මැ ආසා ඇත්තෙමි. එ හෙයින් මේ නොබෝද එ බඳු ගොල්ලක් දකැගන්තට පාසලක් වෙත ගියෙමි.

ඒ අගනුවර පාසලෙකි; සිංහල, දෙමළ, ඉංගිරිසි යන තුන් බසින් මැ ඉගැන්වුම් කැරෙන ඉහළ පාසලෙකි. මා යැවුණේ දෙමළ ගොල්ලකට යි. එ වෙලාවේ ඒ දෙමළ ළමයින්ට වූයේ සිංහල පැටුම යි. ඒ උගන්වන්නට පැමිණැ සිටියේ සිංහල ගුරුවරයෙකි.

ළමයින් එක් රැස් වන කො තැනැත් නිහඩ බව නො සිටි පලායැම සොබාහුරු යැ. එහෙත් ගුරුවරයා පැමිණෙත් මැ, පැටුම් අරඹත් මැ නිහඩ බව යළි පැමිණෙනු ද සොබාහුරු යැ. එහෙත් මේ දෙමළ ගොල්ලේ අමුත්තෙකි. ගුරුවරයා ගේ හඩ යට ලන තරමට මැ සිසුන් ගේ හඩ නැඟී සිටී. බැරි මැ තැනැ ගුරු මුඛින් නැඟුණේ මේ බස යි:-

“ළමයින්, මේ අහන්නැ. සිංහල මිනිසුන් අතරේ මෙන්න මෙ බඳු කියමනක් කියනවා. ඒ කියමන නම් “දෙමළින් එකතු වුණු තැන වගෙයි” යන්න යි. මෙයින් හැඟුවෙන

අදහස නම් ඒ තරම් හොඳ එකෙක් නො වේ. ‘මන්තාරම් කෝව්විය ආවා වගෙයි’ කියා කිවත් ලැබෙන්නේ මේ අදහස මැ යි. හුඟක් කැ කෝ ගහන කුරුල්ලකුටත් සිංහලයා කියන්නේ දෙමළ පැටියා යන තේරුම ඇති දෙමළිත්තා හෙවත් දෙමළිව්වා කියන නම යි.

මේ කියමන්වලැ ඇත්තක් ඇතැ යි කියා කලින් නම් මා සිතුවේ නැ. දූන් නම් මටත් සිතෙනවා, ජේනවා ඒ මේ කියමන් ඇත්ත බව.”

ගුරුවරයා මෙ සේ කියත් මැ දෙමළ ළමයින් අතර ඇති වූණේ මහත් නිහැඬියාවෙකි. මේ නිහැඬියාවෙන් වැඩ ගන්නට බැලූ ගුරුවරයා පැටුම අරඹන්නට සැරසෙත් මැ එක් දෙමළ ළමයකු ගේ අතක් එසැවෙනවා පෙනිණි.

“ඔව්, ඔබට කියන්නට යමක් තියෙනවා ද?”

ගුරුවරයා ගේ මේ පැනැයට අත එසැවූ අර දෙමළ ළමයා කියේ මෙය යි:-

“සිංහලයන් ගැනැ අප දෙමළ මිනිසුන් අතරේත් එ බඳු මැ කියමනක් තියෙනවා.”

‘ඔව්, ඒක කියන්නැ.

එයින් අදහස් කරන තේරුමත් වැඩිය හොඳ එකක් වන්නට බැහැ.

‘කමෙක් නැහැ, කියන්නැ.

‘අපේ දෙමළ මිනිසකු කිසියම් රැවැටීමකට අසු වුණොත් අප කියන්නේ “සිංහලයා

වාගේ රැවුටුණා” කියායි. මින් අදහස් කරන්නේ සිංහලයා ලේසියෙන් මැ රැවුටුනවා කියන එකයි.

ඒ ළමයාගේ මේ පිළිතුර සමඟ මැ ඒ ගොල්ලේ ගෝසාව දස ගුණයෙන් වැඩි වැ නැගිණි.

හඩක් නැඟුණු විටැ මැ එය උසුලාගෙනැ හැකි තරම් ඇතට ගෙනැ යෑම මගේ සිරිතක් හෙයින් මම වහා මැ එ සේ කොටැ එ නැතින් හැරුණෙමි.

II

තැන - කඹුරුපිටිය - කිරින්ද පාර

ඉහතින් දක්වුණේ කුඩාවුන් ගේ ‘නියැරියාවේ’ තතු බිඳෙකි. ගැමි දරුවන් ගේ ගැමියාවේ තතු බිඳක් දකින්නට ඇත්නම් මැනැවැ යි මට සිතියි. ඒ සිතීම සමඟ මැ මගේ සිතට අමුතු සැඟැල්ලුවෙක් දැනියි.

මගේ සිතට යෑ යි කී කලැ, සකසුවාණෙනි, පවතාටත් සිතෙක් ඇද්දැයි ඇතැම් විටැ ඔබට සිතෙනු නොබැරි යැ. මටත් කයක් ඇති බව ගමන් බිමන් යන බව, වැඩ කරන බව ඔබ පිළිගන්නවා නම් මා කය ඇති වැ මැ සිත නැති බඹ තලයට අයත් කෙනකු ලෙස ඔබ නොපිළිගන්නොත් මටත් සිතක් වියැ යුතු බව කුමට අමුතුවෙන් කියමි ද?

ඉතින් මගේ සිතට දනුණු සැඟැල්ලුව සමඟ මැ මගේ ගත ද ඉපිලි උඩ නැඟුණා. දැන් මට පෙනෙනවා හතර ම. හන්දියක්. ඒ මාතර සිටැ මාවරලට යන පාර යි. මේ අකුරැස්සේ සිටැ කිරින්දට යන පාර යි. දෙපාර කැපෙන තැන හතර ම. හන්දිය යි.

මම මහට පහත් වුණෙමි. ඒ මහැ යන්නට මැ නො වේ. පාසල් ඇරුණු වෙලාව හෙයින් ඒ මහැ යන කුඩාවුන් හා මද දුරක් යන්නට යි.

ආ! ඒ කවර මහෙක් ද? කැඩුණු බිඳුණු මහෙකි. ගිය ද දකුණට ආ ගාවකුරේ හපන් කම් තව මැ දක්වන ලකුණු යැ මහ දිගට මැ.

කොඩි ගත් දරුවන් පෙළක් පාරේ ඒ කුමක් කරනවා ද? ඡා! හරි වැඩේ! එක් දරුවකු පාරේ දැන්වීමක් හයි කරනවා. ඔහු ගේ දැන්වීම් පුවරුව කඩදසියෙකි; කණුව කෝටු-වෙකි. මා ඒ කොඩියෙකැ යි රැවුටුණ හැටි!

ඒ දරුවා දැන්වීම සවි කෙළේ කො තැනැ ද? පාරේ දිය කඩිත්තෙකැ යැ. කීමෙක් ද, ඒ දැන්වීමේ වූයේ? “නැව් ගමනාගමනය නාවකාලික ව නවතා ඇත” යන්න යි.

මට කරුණ වැටුණුණේ දනු යි. මම එ බඳු ළමා දැන්වීම් ඇති, පාරේ දිය කඩිති එකක් නැඳ ගියෙමි.

“නැමට පමණ යි!” මේ එක් තැනෙකැ වූ දැන්වීමෙකි.

“රෙදි සේදීම තහනම්!”

“දුල් දමා මාළුත් ඇල්ලීමට එපා!”

“බිලි බාන්නට හොඳ ම තැන!”

මෙ බඳු දැන්වීම් කියෙක් ද පාරේ දිගට මැ!

කැඩුණු පාරේ දිය කඩිති දුටු මේ ගැමි-දරුවන් ගේ කිවියාව මතු වූ හැටි ගැනැ යි දැන් මා සිතන්නේ. ඒ එක්ක මැ මේ දරුවන් ගේ ගුරුන් ගැනැ ද මට නත් සිතිවිලි පහළ වී. සිතිවිල්ලත් සමඟ ම මම උඩ ගියෙමි. මට පෙනුණේ ඒ නුදුරේ ඇති රන්සැගොඩ (රංචාගොඩ) කොරඹුරුවානේ පාසල යි! මොහොට්ටි දෙනු දේවිඳු කිවියාණන් මුල් ගුරු කම් කරන පාසල යි!